

NED. MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING DER TANDHEELKUNDE

HET CONGRES VOOR MONDHYGIENE 5—10 AUG. 1929
TE UTRECHT.

Nu in dit nummer van het Tijdschrift het voorloopig programma van het Congres wordt gepubliceerd, zij het mij vergund een kort woord te richten tot de collega's, leden onzer Maatschappij.

Zoowel de lijst der sprekers (waaronder ik, tot mijn leedwezen, enkele Hollandsche namen mis, die er m. i. niet mochten ontbreken) en de door hen te behandelen onderwerpen, als de uitstapjes en feestelijkheden die den buitenlandschen gasten en congressisten zullen worden aangeboden, beloven ons een even nuttige als aangename week, terwijl de tijdsindeeling zóó is gekozen dat het gevaar van overladenheid en oververmoeidheid zooveel mogelijk is vermeder.

Dat het H. M. de Koningin-Moeder heeft behaagd het beschermvrouweschap te aanvaarden en dat Z. K. H. Prins Hendrik als Eere-voorzitter heeft willen optreden, heeft ons met groote vreugde en dankbaarheid vervuld.

Zoo ook de bereidwilligheid waarmee de leden van het Eerecomité de tot hen gerichte uitnoodigingen hebben aangenomen.

Dat dit aan den anderen kant ons ook de verplichting oplegt het Congres zoo goed mogelijk te doen slagen, spreekt vanzelf. Ook onze buitenlandsche gasten, die naar ik vertrouwd in grooten getale zullen verschijnen, moeten van ons land en van onze professie de beste herinneringen mee naar huis nemen.

Daarvoor is de medewerking noodig van alle collega's, leden onzer Maatschappij. Niet alleen moeten zij zooveel mogelijk de dagen van 5—10 Augustus vrij weten te maken, doch ook hun best doen mee te helpen dat alles zoo goed en vlot marcheert als 't maar kan.

Ik weet wel, dat deze data voor velen moeilijkheden zullen opleveren bij het opmaken van hun vacantieplannen, doch met eenige inschikkelijkheid zullen congres en vacantie toch wel te combineeren zijn.

Ieder lid heeft het recht een dame mee te brengen, terwijl een alleszins competent Dames-comité zich zal beijveren om de niet-tandheelkundig aangelegde dames (zoowel binnen- als buitenlandsche) aangenaam bezig te houden gedurende de uren dat wij in congres- en tentoonstellingszalen ons hart ophalen.

Ik vermeld dit laatste nog eens speciaal om mogelijke (doch niet verwachte) bezwaren van respectieve echtgenooten en verloofden te ontzenuwen.

Binnenkort zal aan alle leden een circulaire worden gezonden met verzoek zoo spoedig mogelijk te doen weten of gerekend kan worden op hunne tegenwoordigheid.

Het spreekt vanzelf dat de organisatie, zoowel van het wetenschappelijke als van het meer feestelijk gedeelte veel tijd en moeite vereischt; wacht dus niet te lang met Uw besluit te berichten, ge verlicht daarmede onze taak.

Ziezoo, dat blijft dus afgesproken: van 5—10 Augustus zien we elkaar in Utrecht.

A. L. J. C. VAN HASSELT,
Algemeen Voorzitter.

CONGRES VOOR MONDHYGIËNE 1929 - UTRECHT

Aan de leden van het Congres voor Mondhygiëne!

Hierbij heeft de Congres Commissie het genoegen U het voorloopig programma mede te deelen van het Congres voor Mondhygiëne, dat van 5—10 Augustus a.s. in het Universiteitsgebouw te Utrecht zal worden gehouden. — Zooals U waarschijnlijk reeds bekend is zijn de leden der Ned. Mij. tot Bevordering der Tandheelkunde q.q. lid van het Congres. —

Binnenkort ontvangen de leden het volledig programma en de circulaires voor het aanvragen van logies, alsook voor deelname aan diners, uitstapjes enz. —

Wij verzoeken U beleefd, doch dringend, de beantwoording dezer circulaires, zoo vlot mogelijk te doen geschieden, opdat de regeling zoo tijdig en zoo goed mogelijk kan plaats hebben. — Wij rekenen op Uwe medewerking!

Namens de Congres-Commissie,

J. A. SALOMONS,

Algemeen Secretaris.

CONGRES VOOR MONDHYGIËNE 1929, UTRECHT, 5—10 AUGUSTUS, IN HET UNIVERSITEITSGEBOUW.

PROGRAMMA.

- Maandag 5 Augustus 21 uur. Ontvangst in Hotel des Pays Bas te Utrecht van alle Congresleden en de leden der Fédération Dentaire Internationale door het Comité van Ontvangst.
- Dinsdag 6 Augustus 10 uur Plechtige openingszitting der Fédération Dentaire Internationale onder eerevoorzitterschap van Z.K.H. Prins Hendrik der Nederlanden in het Universiteitsgebouw, Domplein, Utrecht.
- 11 u. 30. Opening van de Tentoonstelling voor Mondhygiëne en van de Tentoonstelling voor Tandheelkundige Benoodigdheden, Universiteitsgeb.
- 14 uur. Openingszitting van het Mondhygiëne Congres, Universiteitsgeb.
- 15 uur. Congres Sectie's (Hyg. Comm. F. D. I.)
- 20 u. 30. Ontvangst door het Gemeentebestuur der Gemeente *Utrecht*.
- Woensdag 7 Augustus 9 uur. Sectievergadering van het Congres (H. C. F.D.I.)
- 14 uur. Sectievergadering van het Congres (H. C. F.D.I.)
- 16 uur. Vertrek naar Amsterdam.
- 17 uur. Ontvangst door het Gemeentebestuur van *Amsterdam*.
Boottocht door de haven.
- 19 u. 30. Congres-diner aan boord van een mailstoomer, met de leden der F. D. I. en hunne dames.
Terug naar Utrecht.
- Donderdag 8 Augustus 9 uur. Sectievergadering van het Congres.
- 12 uur. Vertrek naar Eindhoven per extra trein.
Gemeenschappelijke lunch in den trein.
Bezoek aan de Philipsfabrieken.
- 18 uur. Diner aangeboden aan de Congresleden en de leden der F. D. I. door de Directie der Philipsfabrieken.
Terugkeer naar Utrecht per extra trein.

- Vrijdag 9 Augustus 9 uur. Sectievergadering van het Congres.
14 uur. Sluitingszitting van het Congres.
16 uur. Bezoek aan het nieuwe gebouw van het Tand-
heelkundig Instituut der Universiteit.
- Zaterd. 10 Augustus 11 u. 20. Autotocht en Lunch aangeboden aan de deel-
nemers van het Congres.
Terugkomst in Utrecht 5 uur.
Banket der F. D. I. in het Jaarbeursrestaurant
te Utrecht.

J. A. SALOMONS,
Algemeen Secretaris.

LIJST DER SPREKERS.

<i>Tandarts</i> W. L. van Adel, D. D. S., Amsterdam	Schulzahnpflege und die Zukunft.
„ H. van der Molen, Amster- dam	Tandheelkundige hulp in Ziekenhuizen.
„ H. G. Pitsch, Amsterdam . .	
„ S. F. Göttlich, Amsterdam	
<i>Arts</i> L. Frank, Amsterdam	Uit een streek, waar hygiëne moeilijk doordringt.
<i>Tandarts</i> Ch. Nord, Den Haag	{ Aan wie moeten de belangen van de Mondhygiëne worden toevertrouwd?
<i>Lector Arts</i> Dr. H. de Groot, Utrecht	
<i>Tandarts</i> Dr. J. S. Bruske, Amsterdam	Focale infectie.
„ Dr. B. H. de Beer, Amsterdam	Dens Sanus in Corpore Sano.
„ Mevrouw L. de Beer—van Essen, Amsterdam	De Mondverzorging thuis.
„ J. Sanders Ezn., Amsterdam	Kleutertandheelkunde.
„ F. Duyvensz, Amsterdam . .	Constitutie en Mondhygiëne.
„ H. K. Michaëlis, Den Haag	Paradentose en Mondhygiëne.
<i>Lector Tandarts</i> B. R. Bakker, Utrecht	
<i>Tandarts</i> Dr. Witthaus D.D.S., Den Haag	
<i>Prof. Dr.</i> A. K. H. Noyons, Utrecht . .	
„ B. C. P. Jansen, Amsterdam . . .	
„ E. Gorter, Leiden	
<i>Dr. L. Heyermans</i> , Amsterdam	De Organisatie van den tandheelkundigen dienst.
<i>Dr. J. van Breemen</i> , Amsterdam	{ Tandheelkunde en methodische bestrij- ding van rheumatische ziekten.
<i>Dr. J. A. van Heuven</i> , Utrecht	
<i>Dr. L. J. C. Overbosch</i> , Arnhem	{ Relations between affections of mouth and eye.
<i>Prof. Dr. E. Jessen</i> , Basel	Schulzahnpflege und Volksgesundheit.
<i>Dr. A. E. Rowlett</i> , Leicester	The Problem of Oral Sepsis.
<i>Dr. M. Roy</i> , Parijs	{ L'inspection dentaire à l'école normale d'instituteurs de la Seine.
<i>Dr. F. Watry</i> , Antwerpen	
<i>Dr. F. Ferrand</i> , Parijs	{ La place de l'orthopédie maxillo-dentaire en hygiëne dentaire sociale infantile.
<i>Dr. F. Ferrand</i> , Parijs	{ Le rôle de la jeunesse dans la vulgarisa- tion de l'hygiëne.
<i>Dr. K. Cohn</i> , Berlijn	{ Die Organisation der Schulzahnpflege auf dem Lande.

- Prof. Dr. A. Kantorowicz*, Bonn . . . { Prophylaktische Orthodontie und Rhachitis Prophylaxe.
- Dr. Percy Howe*, Boston Our food and our teeth.
- Dr. Thaddeus Hyatt*, New York
- Dr. Johann Brun*, Oslo { Wie ich Propaganda mache und ein statistischer Vortrag.
- Dr. R. Jaccard*, Genève { La Croix Rouge dans ses rapports avec l'hygiène dentaire.
- Prof. Dr. W. Weisbach*, Dresden
- Dr. W. Holder Shipway*, Bristol
- Dr. G. Stein*, Weenen
- Dr. M. Schwarz*, Weenen
- Dr. F. Hauptmeyer*, Essen
- Prof. Dr. W. H. Gilmour*, Liverpool
- Prof. Mamlok*, Berlin { Gehört die biologische Zahnreinigung die Zukunft?
- Dr. Arthur Ellis*, Toronto { The contribution of the Dental Profession to the Health Programme.
- Dr. A. F. Jackson* { The interrelations of causes, factors and treatment in orthodontia.
- Dr. Schönwald*, Berlin { Das Systematische Kauen (Fletcher) in den ersten Lebensjahren und sein Einfluss auf das bleibende Gebiss.
- Dr. J. A. Dettlefson*, Philadelphia { A diagnostic survey of the dental health status of 10.000 schoolchildren in Philadelphia.
-

BESCHRIJVINGSBRIEF VAN DE VIJFTIENDE
JAARVERGADERING.

(twintigste Algemeene Vergadering)

te houden te *Haarlem* in café Brinkmann, Groote Markt, op
Vrijdag 28 Juni 1929 's nam. 2½ uur precies) en Zaterdag
29 Juni ('s morgens 9 uur).

AGENDA:

AANVANG 2½ UUR.

1. Openingsrede van den Voorzitter.
2. Lezing der ingekomen stukken.
3. Jaarverslag van den secretaris.
4. Jaarverslag van den penningmeester. (Zie bijlage I.)
5. Verslag van de verificatie-commissie en benoeming van een verificatie-commissie voor het loopende jaar.
6. Behandeling van de begrooting voor het vereenigingsjaar 1929—1930. (Zie bijlage II.)
7. Rapporten van:
 - a. de commissie voor schooltandverzorging. (Zie bijlage III.)
 - b. de commissie tot beheer van het steunorgaan. (Zie bijlage IV.)
 - c. de bibliotheek- en museum-commissie. (Zie bijlage V.)
 - d. de afgevaardigden naar het algemeen bestuur van het Tijdschrift voor tandheekkunde. (Zie bijlage VI.)
 - e. de directrice van het bemiddelingsbureau voor waarneming en assistentie. (Zie bijlage VII.)
 - f. den directeur van het incasso-bureau. (Zie bijlage VIII.)
8. Verkiezing van drie leden en drie plaatsvervangende leden van den Raad van Beroep. (Zie art. 60 H. R.)
9. Stichtingsacte steunorgaan. (Zie bijlage IX.)
10. Voorstel van het H. B. om van de leden, die van het incasso-bureau gebruik wenschen te maken, een jaarlijksche contributie te heffen van f 10.—.

11. Mededeelingen over huisvesting bibliotheek.
12. Concept Huishoudelijk Reglement. (Zie bijlage X.)
13. Bespreking rapport van de commissie ad hoc over het „instituut mondverzorgsters”. (Zie bijlage XI.)
14. Voorstel van de Heeren J. S. Bruske en B. H. de Beer om financiëlen steun te verleenen aan de Hygiëne Commissie van de F. D. I.
15. Bespreking behandeling van „niet-particuliere-patiënten” en het Ziekenfondsvraagstuk.
16. Voorstel van de Afdeling N.-Holland. (Zie bijlage XII.)
17. Plaatsbepaling voor het houden der volgende jaarvergadering.
18. Rondvraag.
19. Sluiting.

J. A. SALOMONS, Secretaris.

PROGRAMMA DER VIJFTIENDE JAARVERGADERING.

op Vrijdag 28 en Zaterdag 29 Juni 1929, in Café Brinkmann,
Groote Markt, Haarlem.

Vrijdag 28 Juni.

2½ uur. Algemeene Jaarvergadering.

20 uur. Voortzetting Jaarvergadering.

Na afloop der avondvergadering opvoering van het Schimmenspel „Don Quichotte” door Pieter van Gelder, aangeboden door de afdeling N. Holland.

Zaterdag 29 Juni.

9 uur. Voortzetting Jaarvergadering.

± 1½ uur. Gemeenschappelijke lunch in Restaurant Brinkmann.

4½ uur. Autotocht door Kennemerland naar Noordwijk a/Zee aangeboden door de afdeling N. Holland.

19 uur. Gemeenschappelijk diner in het Casino te Noordwijk (avondtoilet gewenscht.) Auto's voor den terugrit naar Haarlem worden gereserveerd.

Namens het Bestuur v. d. Afd. N.-Holland,

A. HAYE, Secretaris.

AFDEELINGSVERSLAGEN

JAARVERSLAG 1928—1929 VAN DE AFDEELING AMSTERDAM.

Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heeren,

Bepaalde grootere gebeurtenissen zijn in het afgelopen vereenigingsjaar niet voorgevallen, zoodat ik, zonder vooraf een algemeen overzicht te geven, op de gewone methode, n.l. puntsgewijs, de wederwaardigheden onzer Vereeniging zal opsommen.

Vergaderingen.

Er zijn drie ledenvergaderingen geweest:
op de voorjaarsvergadering, 2 Mei 1928 gehouden, werd het Bestuur als volgt samengesteld:

Jan Visser, voorzitter,
H. G. Pitsch, vice-voorzitter,
S. F. Göttlich, secretaris,
E. H. Heddema, 2e secretaris,
W. C. Koldewijn, penningmeester.

Hierbij werd voor het eerst gestemd volgens het door de Algemeene Vergadering van November 1927 gewijzigde art. 11 van het Huishoudelijk Reglement, zoodat voorzitter en secretaris voor den tijd van twee jaar gekozen werden.

Tot afgevaardigden in het Hoofdbestuur werden coll. G. D. Margadant en Jan Visser gekozen, en tot leden van den afdelingsraad coll. J. Sanders Ezn. en A. Edel, terwijl als plaatsvervangers coll. J. S. Bruske en W. C. Koldewijn werden aangewezen.

Op de vergadering van 17 October 1928 hield coll. Ch. Nord (den Haag) een aandachtig aangehoorde voordracht over „Ethiek in de Tandheelkunde”, terwijl de bepaling van de bijdrage aan de Congresscommissie en de bespreking van de A. T. V. werk cursus de belangrijkste punten van de rest van de agenda uitmaakten.

De derde vergadering werd op 11 December 1928 gehouden. Het Bestuur vond aanleiding om negenmaal bijeen te komen, en wel op 11 Mei, 18 Juni, 10 Juli, 19 September, 6 November, 3 December (1928) en 14 Januari, 19 Maart en 19 April (1929).

Voor de vergadering van 14 Januari had het Bestuur een tiental collega's uitgenoodigd, ter orientatie omtrent de te bepalen houding inzake „tandheekundig onderwijs aan de universiteit van Amster-

dam". Uit deze collegae werden de volgende tot een commissie benoemd: Edel, van den Berg, Duyvensz, de Jonge Cohen, van der Molen en van Wijlen. Deze commissie zal het Bestuur van advies dienen.

In het *Ziekenfondswezen* kwam ook dit jaar geen verandering.

De *Schooltandheekunde* altijd nog onder de bekwame leiding van collega van der Molen, breidt zich steeds uit.

De *Röntgenovereenkomst* met coll. Edel werd ook dit jaar verlengd. Door het secretariaat werden afgegeven 275 witte en 50 blauwe, tezamen 325 kaarten.

Voor den Wetenschappelijken cursus werd het afgelopen jaar geen spreker uitgenoodigd, daar het Bestuur meende, dat met de beide cursussen van voortgezet Tandheekundig Onderwijs en de werkcursus het programma voldoende gevuld was.

Vanwege het instituut: Cursussen voor voortgezet Tandheekundig Onderwijs, dat georganiseerd wordt door het Hoofdbestuur, werden 2 cursussen gegeven.

In Januari door coll. J. Musaph, over de Jacket-kroon, een cursus van 3 avonden, voor 10 collegae, terwijl in Februari coll. B. R. Bakker voor 21 belangstellenden een cursus van 2 avonden gaf over:

Wat moet de praktikus weten van de theorie der prothese? en
Wat is daarvan van toepassing voor de dagelijksche praktijk?

Onze afdeeling bleek echter nog behoefte te hebben aan een z.g. werkcursus, een cursus waar de gelegenheid zou bestaan naast de theorie ook iets praktisch van het te doceeren vak te leeren, en vond coll. Göttlich bereid een cursus van 8 avonden over „Histologie” te geven. De deelname (17) maakte een splitsing in twee groepen noodzakelijk. De cursussen zijn reeds eenige weken aan den gang.

Rest mij nog mee te deelen, dat het ledental op het oogenblik 107 bedraagt (6 nieuwe leden traden toe, 2 werden uit andere afdeelingen overgeschreven) en dat wij het afgelopen jaar een jubilaris hadden, collega Frenkel, om mijn verslag te beëindigen met de allerbeste wenschen voor den groei en bloei van de A. T. V.

S. F. GOTTLICH,
Secretaris.

JAARVERSLAG 1928/'29 AFDEELING NOORD-HOLLAND.

De bemoeiingen van het Hoofdbestuur inzake de cursussen voor voortgezet tandheelkundig onderwijs hebben het verheugende resultaat gehad, dat de afdeling Noord-Holland, — die al sinds jaren tot een dier onderdeelen onzer Maatschappij scheen te behooren, die zich kenmerkte door een harmonische rust in de gelederen der collega's, — nu de gewenschte activiteit is gaan betoonen in het vereenigingsleven. En hoewel de geographische gesteldheid, zoowel als het als afdeling opzichzelf staan van Amsterdam, — en nu weer de afsplitsing van een gedeelte van het Gooi, waardoor de collega's uit Hilversum, Laren, Blaricum en Huizen tot de afdeling Utrecht overgingen — vanzelfsprekend aan onze afdeling als zoodanig geen goed heeft gedaan, schijnt de resteerende groep collega's toch geleidelijk tot het besef te komen, dat wat meer activiteit het gemis van een groot aantal leden kan vergoeden. De vergaderingen werden goed bezocht, voor de cursussen bestond groote belangstelling, en het besluit van het Hoofdbestuur, in 1929 de Algemeene Vergadering in Haarlem te doen houden, werd met groote instemming begroet.

Als nieuwe leden traden tot onze afdeling toe J. J. van Staal en Krommenie, J. Schaap a. d. Zaan, en mevrouw S. de Lange-Morel, schooltandarts te Haarlem, terwijl na het uit den weg ruimen van een betreurde oneenigheid collega J. H. Bronkhorst te Schagen weer als lid kon toetreden. Collega J. Steffens te Haarlem bedankte als lid. Aangezien echter zijn bedanken op later datum, dan reglementair voorgeschreven is, binnenkwam, wordt hij pas in Mei 1930 van de verplichtingen, die het lidmaatschap hem opleggen, ontheven.

Ten bate van het Mond-hygiënisch Congres, dat ter gelegenheid van de Vergadering der F. D. I. in Augustus te Utrecht zal worden gehouden, werd uit de afdeeling-kas f 100 afgestaan.

Op de Ledenvergadering van 25 April kwam o.a. ter sprake de tandheelkundige behandeling van niet-particuliere patiënten, voor de bespreking waarvan nog een buitengewone vergadering op 7 Mei werd uitgeschreven. Collega Bakker lichtte dit onderwerp nader toe. De vergadering nam een voorstel van collega B. L. Paërl over, welk voorstel, op de Algemeene Vergadering namens de afdeling Noord-Holland in te dienen, luidt:

De Algemeene Vergadering der afdeling Noord-Holland van de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde, op 25 April 1929 te Haarlem bijeen, — verzoekt het Hoofdbestuur der Maatschappij in overweging te willen nemen stappen te doen tot het oprichten van een Nederlandsche Vereeniging van Ziekenfonds Tandartsen, welke vereeniging o.a. voor een groot deel de taak, welke de

Maatschappij thans op zich heeft genomen ten opzichte van het afsluiten van contracten met de Ziekenfondsen, overneemt,
— en gaat over tot de orde van den dag.

Collega Willemse zag tijdens zijn zeer gewaardeerden prothesecursus zijn moeite beloond door de voortdurende aandacht van 20 collega's. De demonstraties van Collega Musaph, welke voor diens gerief in Amsterdam werden gehouden, werden door 10 collega's bijgewoond, terwijl 15 belangstellenden het gehoor vormden van Dr. Joh. van der Spek, die zijn alleszins interessante causerieën hield over Erfelijkheidslcer. —

Het afdelingsbestuur werd in zijn bestaanden vorm gehandhaafd.

A. HAIJE, Secretaris.

JAARVERSLAG 1928—1929 AFDEELING 's GRAVENHAGE EN OMSTREKEN.

De afdeeling 's-Gravenhage en Omstreken begon hare eerste jaarperiode na de afsplitsing van de vroegere afdeeling Zuid-Holland met 64 leden. Den 2en Dec. '28 overleed Collega Arthur Herckenrath in wien de afdeeling een trouw lid en een goed collega verloor. Door bedanken werd Collega W. C. Redlich van de ledenlijst afgevoerd. Van de vroegere Haagsche Tandartsen Vereeniging gingen naar onze Afdeeling over zeven leden, terwijl verder nog zes nieuwe leden toetraden, zoodat de Afdeeling thans 75 leden telt.

Ledenvergaderingen werden gehouden 19 Oct. '28 en 30 Nov. '28 waarvan naast de reglementaire en usantieele punten van behandeling van belang zijn te releveeren de volgende punten:

1e. werd aangenomen, de bepalingen van het reglement van de vroegere Afdeeling Zuid-Holland als reglement voor de Afdeeling 's Gravenhage en Omstreken aan te nemen.

2e. Maakte een belangrijk punt van bespreking uit een Rapport van het Hoofdbestuur van de Mij. over „Coöperatieve Inkoop”, waarbij bleek dat er geene neiging was dit in de Afdeeling in te voeren.

Verder dient nog te worden gememoreerd dat Collega B. R. Bakker eene serie van twee lezingen hield over de theorie van de Prothese en hetgeen daarvan voor de Praktijk van belang is. Deze zeer interessante lezingen trokken veel belangstelling.

Gaarne wil ik dit verslag besluiten met eene opwekking aan de leden de vergaderingen trouw te bezoeken. Er wordt door ons Hoofdbestuur hard gewerkt aan onderwerpen van dermate groot belang dat het onzen plicht is zooveel mogelijk op de hoogte te blijven, waartoe

een geregeld bezoeken van de vergaderingen wel een van de meest voor de hand liggende middelen is.

Ik eindig met den wensch uit te spreken dat het onze Afdeeling wel moge gaan.

H. R. v. d. LINDEN VAN SPRANKHUIZEN,
Secretaris.

JAARVERSLAG 1928/29 VAN DE AFDEELING ROTTERDAM EN OMSTREKEN.

De afdeeling is opgericht den 18 October 1928.

Als Bestuur der Afd. werd gekozen:

J. J. Backer Dirks, Voorzitter.

A. W. Unger, 1e Secretaris.

L. A. Henry, Penningmeester.

J. Haddéus Oostingh, 2e Voorzitter.

J. C. de Groot, 2e Secretaris.

Voor afgevaardigden naar het Hoofdbestuur werden gekozen: Backer Dirks en Oostingh en als plaatsvervangers Henry en Brugman.

Voor den afdeelingsraad werden benoemd: Backer Dirks, Griffijn en Verhoeven.

Als nieuwe leden traden dit jaar toe de heeren: P. N. Bakker, H. J. Meyer, F. v. d. Nagel, J. D. Wielenga, M. R. Fokkinga, allen woonachtig te Rotterdam en coll. N. W. Brouwer te Gouda, terwijl coll. J. G. Laseur van de afd. Zuid-Nederland bij onze afd. werd overgeschreven, zoodat het ledental onzer afdeeling 71 bedraagt.

Dit jaar werd er ook in onze afdeeling een begin gemaakt met de cursussen van voortgezet tandheelkundig onderwijs.

Coll. Bakker was de eerste spreker. Hij heeft een cursus gehouden over: 1e. Wat moet de practicus weten van de theorie der prothese. 2e. Wat is daarvan de toepassing voor de dagelijksche praktijk.

De 2e door het H. B. voorgestelde cursus van coll. Musaph kon wegens onvoldoende belangstelling niet doorgaan. Er is nog getracht deze nog te doen doorgaan in combinatie met de afdeeling den Haag en Omstr., doch ook dit had niet het gewenschte resultaat. Er zal nu in 't najaar nog eens getracht worden dezen cursus alsnog op 't programma te zetten.

4. Coöperatieve inkoop.

Het indertijd door de Afd. Gelderland ingevoerde en ter kennismaking naar de andere afdeelingen verzonden afschrift van coöperatieven

inkoop door de afdelingen werd door onze afd. te ingewikkeld gevonden. Er werd meer gevoeld voor het meest eenvoudige systeem zooals dit reeds een 8-tal jaren te Rotterdam is ingevoerd. De deelnemers sturen hun bestellingen 2 keer per jaar in bij den commissaris van gemeenschappelijken inkoop, en deze bedingt bij de voornaamste dental-depôts de voordeeligste voorwaarden.

De Afd. meent echter dat de tandartsen de exploitatie der dental-depôts niet tot het uiterste moeten belemmeren.

Er zijn nu in laatstgehouden vergadering twee commissarissen benoemd die in 't vervolg den gemeenschappelijken inkoop voor onze afdeling zullen regelen.

Wat betreft de bespreking over behandeling van niet-particuliere patiënten zooals dit door het H.B. is ingezonden, moet ik U echter mededeelen dat de j.l. Dinsdag gehouden vergadering van onze afd. geen zuiver beeld kan geven van de meening van geheel de afdeling, daar er slechts van de 71, 17 leden aanwezig waren.

In hoofdzaak gingen de aanwezigen wel met het idee van het H.B. mede, hoewel ook eenigen hierin groote gevaren zagen voor de particuliere praktijken. Ook werd er bezwaar gemaakt tegen den naam „middenstandsgroep”, daar onder middenstand een te groot aantal personen moeten worden gerekend en acht het daarom beter hiervoor een anderen naam aan te nemen, b.v. grensgebied der Ziekenfondsgroep.

Motie Utrecht: Deze werd voor kennisgeving aangenomen, daar zij volgens mededeeling reeds door het H.B. is aanvaard.

Motie Gelderland: I. Om dezelfde redenen voor kennisgeving aangenomen. II is beantwoord met de volgende motie, welke met algemeene stemmen is aangenomen.

De vergadering der Afd. R'dam en Omstr. op 30 April '29, gehouden in café Rest. Riche te R'dam.

Kennis genomen hebbende van de motie Gelderland, waarin deze afdeling uitdrukt, in den Voorzitter der Maatschappij, niet meer het vertrouwen te kunnen stellen, noodzakelijk voor een goede samenwerking,

betreurt ten zeerste, dat de Afd. Gelderland, deze motie heeft aangenomen, zonder de betreffende partij te hebben gehoord,

besluit deze motie Gelderland voor kennisgeving aan te nemen en gaat over tot de orde van den dag.

Van deze motie wordt aan alle afd. een afschrift verzonden.

Steunfonds. — Aan het steunfonds der Mij. wordt een som van f 250 geschonken, terwijl als correspondentente werd aangewezen mej. J. Snuif.

A. W. UNGER,
Secretaris.

JAARVERSLAG 1928—1929 DER AFDEELING UTRECHT.

Het tijdperk Maart 1928—Mei 1929 waarvan ondergeteekende als secretaris verplicht is aan het Hoofdbestuur verslag uit te brengen van de lotgevallen onzer afdeling, kenmerkte zich niet als een tijdperk van rust.

In de allereerste plaats denkt hij terug aan de afdeling Utrecht in hare oude samenstelling waarvan eenige gedeelten werden afgesneden om bij aangrenzende afdelingen te worden bijgevoegd.

Terzelfder tijd werden echter eenige gedeelten van andere afdelingen aan de afd. Utrecht toegevoegd.

Door deze amputatie en replantatie, meer officieel in de Notulen van het Hoofdbestuur „Grenswijzigingen” geheeten, verloor de afd. Utrecht 2 leden terwijl echter een 17 tal leden werden toegevoegd, zoodat na deze wijziging, met inbegrip van den normalen aanwas der afdeling Utrecht, het ledental tot 68 was gestegen.

Geen tijdperk van rust. — De activiteit openbaarde zich in de eerste helft van het jaar door de gewone vergaderingen benevens een aantal bijeenkomsten waar op den eersten Maandag van iedere maand door een der Utrechtsche collegae een lezing werd gehouden.

Deze bijeenkomsten welke doorgaans druk werden bezocht, waren in hoofdzaak ingesteld om een nauwer contact tusschen de leden onderling te verkrijgen.

Bovendien werden eenige cursussen voor Voortgezet Tantheekundig Onderwijs gehouden en wel door de collegae Edel en Willemse. Ook deze avonden konden zich in een goede belangstelling verheugen.

Door collega Edel, die een voordracht hield over Röntgenologie werden we in hoofdzaak bijgewerkt op 't gebied der Röntgendiagnostiek, terwijl collega Willemse op zeer fraaie wijze zijn cursus „Volle Prothese” gaf waarbij ons weer ten duidelijkste zijn groote gave op 't gebied der Prothetische Tandheelkunde bleek. Met zeer veel genoegen denken wij dan ook aan deze beide cursussen terug.

Op de maandelijksche bijeenkomsten werd de eerste voordracht gehouden door collega A. H. Mulder met als onderwerp Ethica, terwijl in de daarop volgende bijeenkomst door collega v. Andel gesproken werd over Kinderbehandeling.

Eenige mededeelingen omtrent Rivanol werden ons door collega v. Alphen verstrekt welke tevens eenige gebruiksvoorwerpen in de praktijk demonstreerde.

Geen tijdperk van rust. — In het laatste gedeelte van ons verenigingsjaar stonden wij rondom het Ziekenfondswezen te Utrecht. Wijzigingen in bestaande contracten gaven aanleiding tot meeningsverschillen. Tot driemaal toe werden voor deze aangelegenheden de Utrechtsche collega's ter vergadering geconvoceerd terwijl het Dageelijksch Bestuur en vele leden van andere afdelingen tegenwoordig waren.

Helaas is het niet kunnen gelukken om dit punt geheel tot aller bevrediging op te lossen.

Moge de secretaris in een volgend jaarverslag ons daar over meer vreugdevolle berichten doen toekomen.

M. R. v. d. MOLEN, Secretaris.

JAARVERSLAG DER AFDEELING ZUID NEDERLAND OVER HET VEREENIGINGSJAAR 1928.

In het afgelopen jaar werden twee vergaderingen gehouden, de voorjaarsvergadering te Bergen op Zoom en in October te Maastricht. De jaarvergadering der Nederl. Maatschappij werd dit jaar gehouden te 's-Hertogenbosch.

Op de vergadering te Bergen op Zoom had installatie plaats van 6 nieuwe leden. Er werden tevens besprekingen gevoerd over het houden van cursussen van voortgezet tandheelkundig onderwijs, zooals door het H.B. voorgesteld.

Er wordt een voorstel geformuleerd, bevattende de vraag, of men in het algemeen in de Afdeling Zuid Nederland voor of tegen het houden van cursussen is, welk voorstel in stemming wordt gebracht. Bij den uitslag blijkt, dat geen cursussen worden gewenscht. Het voornaamste motief hiervoor is wel de groote uitgebreidheid van de afdeling Zuid Nederland, bevattende drie provincies. Het is derhalve steeds moeilijk een plaats te kiezen welke voor alle leden gemakkelijk te bereiken is.

Aangezien deze kwestie ook bij andere vergaderingen reeds vaker ter sprake is gekomen, heeft men een poging gedaan de Afdeling Zuid Nederland te splitsen. In April werd dientengevolge een referendum gehouden onder de leden, met het verzoek te willen mededeelen, of men voor splitsing is en welke. Er waren n.l. twee voorstellen, een van het H.B. en een van het bestuur der Afdeling in

welke een verschillende grenslijn werd aangegeven en verdedigd. Uit de ingekomen antwoorden blijkt, dat men geen splitsing wensch.

Op de najaarsvergadering te Maastricht had verkiezing plaats van de Afdeulingsraad. De aftredende heeren Spooenberg, Dröge en Bleys werden met algemeene stemmen herkozen.

Het rapport coöperatief inkoop van gebruiksartikelen, werd onder de leden verspreid en hopen wij, dat hiervan een druk gebruik zal worden gemaakt.

Ons ledenaantal kwam van 52 op 53. Deze geringe vermeerdering vindt haar oorzaak in het feit, dat een betrekkelijk groote verschuiving plaats vond. Er gingen n.l. drie leden door verandering van woonplaats in andere Afdeelingen over, terwijl voor onze Afdeeling zich vier nieuwe leden hadden opgegeven.

L. ROBBERS, Secretaris.

JAARVERSLAG 1928—1929 AFDEELING GELDERLAND.

Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heeren.

Doordat de 1e Secretaris van deze afdeeling naar elders vertrokken is, rust op Uw 2e Secretaris de aangename taak, verslag uit te brengen van de gebeurtenissen, die in het afgelopen afdeulingsjaar plaats hadden. U behoeft nu niet te denken, dat *ik* dit alles zoo netjes gecomponeerd heb. De Voorzitter was zoo welwillend, zooals we dit trouwens van hem gewend zijn, mij terzijde te staan, om uit de schatkamers, die notulenboeken heeten, op te diepen wat goed en nuttig was hier de revue te laten passeeren en onder Uwe aandacht te brengen.

De afdeeling Gelderland kwam in het afgelopen jaar 5 maal voor vergadering bijeen, n.l. de jaarvergadering, de wintervergadering en drie buitengewone vergaderingen, in totaal door 96 leden bezocht.

Op de jaarvergadering werd Käyser herkozen als 2e Voorzitter en Goedvriend als 1e Secretaris. Als 2e afgevaardigde naar het Hoofdbestuur werd Parmet gekozen. In deze vergadering leidde Lokker een bespreking in over de Ziekte- en Ongevallenverzekering. In de daarop volgende buitengewone algemeene vergadering werd deze bespreking voortgezet en een Commissie benoemd om Lokker's uitlatingen te onderzoeken. In de buitengewone vergadering van 9 Juni werd een rapport door bovengenoemde Commissie opgesteld, besproken. 20 October volgde de wintervergadering. Op deze vergadering hield collega Bakker een voordracht over tandheelkundige verzorging van de massa, nadat onze kas f 150 lichter was geworden ten behoeve van

het Mondhygiënisch Congres. Ik memoreer dit feit slechts, doch wensch onzen fiscus geen concurrentie aan te doen. Op de laatste buitengewone algemeene vergadering werd, na een voordracht van collega Van Andel, de Utrechtsche Ziekenfondskwestie besproken en 2 moties aangenomen.

In weerwil van het pessimisme van den Maatschappij-Secretaris, die de benoeming van Parmet als 2e afgevaardigde naar het Hoofdbestuur als wel wat voorbarig beschouwde, steeg ons ledental van 42 op 55. Claus te Oosterbeek bedankte als lid, 1 lid werd geroyeerd en de 1e Secretaris Goedvriend verhuisde naar de Zuidelijke afdeling. Het aantal bestuursleden bleef na het vertrek van Goedvriend, ongewijzigd.

Uw bestuur kwam 12 maal bijeen te Apeldoorn en te Arnhem. De voornaamste besprekingen zijn geweest de verzekeringkwestie, Ziekenfondsregelingen, de verslagen van de Hoofdbestuurvergaderingen en de Ziekenfondsgeschiedenis te Utrecht. Nadat Uw Voorzitter en 2e Secretaris, geassisteerd door Pesman, door de woedende elementen heen, een vergeefsche tocht naar Utrecht maakten, hadden ze nog een onderhoud te Arnhem met den Voorzitter en Secretaris van het Hoofdbestuur, in verband met de Ziekte — en Ongevallenverzekering. Deze kwestie is nog steeds in onderzoek en worden correspondenties gevoerd.

2 maal zijn Uw Voorzitter en 2e Secretaris naar Utrecht geweest om te hooren wat daar besproken werd, in verband met de gebeurtenissen in de Ziekenfondsen „Voorzorg” en „Ziekenzorg”.

In de afdeling Gelderland werden met verschillende Ziekenfondsen regelingen getroffen, op de basis van de tot heden geldende regel van de Maatschappij, d. w. z. verzekeringssysteem. Deze fondsen zijn: „Helpt Elkaar” te Ede, „Het algemeen Afdelingsziekenfonds Wagningen en Omstreken” te Wageningen, Bennekom en Renkum, „het Bijzonder Algemeen Ziekenfonds” te Nijmegen, het „A. A. Ziekenfonds Zutphen en Omstreken” (Winterswijk, Aalten en Groenlo) te Zutphen. Een betere regeling werd getroffen met het Nederlandsch Algemeen Ziekenfonds, Afdeling Nijmegen. In Tiel werd het „Burger Ziekenfonds” opgericht. Dit schijnt wel een fonds van „standing” te zijn, want de premie is daar f 3.50 per jaar. Nog in bewerking zijn, Brummen, „T.O.N.I.D.O.” te Doesburg, „De Timmermansbus” te Nijmegen, en het op te richten Ziekenfonds „Afdeling Nijmegen” van den Bosschen Diocesanen R. K. Werkliedenbond.

Hierbij moge gememoreerd worden, dat het tot stand komen van de genoemde regelingen voor een zeer groot deel is te danken aan de toewijding van Uw afdelingsvoorzitter. Ik meen te handelen in den geest van deze vergadering door dit in het jaarverslag naar voren te brengen, ondanks de tegenwerpingen van den Voorzitter.

In dit jaar werd een cursus voor voortgezet tandheelkundig onderwijs gehouden. Collega Bakker hield 2 voordrachten over prothetiek. Voor den cursus van collega Musaph en Dr. v. d. Spek bestond geen voldoende belangstelling.

19 Februari j.l. werd door de afdeling herdacht haar 15-jarig bestaan. De Voorzitter gaf een overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen in die 15 jaar, nadat de N. V. Philips een demonstratie had gegeven met haar „Metallix” apparaat. Ik hoop Dames en Heeren, dat ik niet te veel van Uw aandacht gevegd heb, doch het was me niet mogelijk een korter résumé te geven.

C. M. VAN HOEVE, Secretaris.

AFDEELING OVERIJSSEL.

JAARVERSLAG VAN DEN SECRETARIS, UITGEBRACHT OP DE ALGEM. LEDENVERGADERING VAN 4 MEI 1929.

In het afgelopen jaar kwam de afdeling tweemaal in vergadering bijeen, en wel op 21 April '28 te Almelo en op 15 Dec. '28 te Zwolle. Op de eerste vergadering had voor het eerst na vele jaren een bestuursmutatie plaats, met dien gevolge dat het bestuurscentrum van Zwolle naar Deventer werd verplaatst. De tweede vergadering werd voornamelijk bijeengeroepen ter bespreking van het rapport gemaakt door den voorzitter, waarin wordt behandeld de vraag:

Op welke manier zijn fondsen te verkrijgen, die moeten dienen tot steun voor collegae, die door Bindende Besluiten gedupeerd worden?

Waar echter bleek, dat bij het H.B. zelf, het ziekenfondsvraagstuk, met wat daaraan vast zit, in behandeling was genomen, werd genoemd rapport voorloopig in portefeuille gehouden.

De activiteit van de afd. strekte zich verder weer uit op het gebied van den centralen inkoop, waarvan collega Gelissen momenteel de leiding heeft en waarbij hij behalve van zijn capaciteiten als tandarts, ook van die als zakenman kan blijk geven. Overigens bleek, dat de regeling voor centralen inkoop, zooals voorgesteld door het H.B., vrijwel geheel overeenkwam met de wijze, waarop in de afdeling reeds gewerkt werd.

Tegenover deze vredelievende zaken, werd het bestuur eenige weken geleden opgeschrikt door minder vriendschappelijke geluiden, en werd op verzoek van eenige collega's uit Utrecht gevraagd stelling te nemen tegenover de behandeling van de Ziekenfondsquestie door het D.B. Waar het bestuur deze questie op het eerste gezicht van werkelijk algemeen belang achtte, werd te Zwolle een bijeenkomst

gehouden tusschen het D.B. en de afgevaardigde naar het H.B. Deze onderhandelingen gaven aanleiding tot het gaan bijwonen van een vergadering der afd. Utrecht, waar deze kwestie besproken zou worden. Door hetgeen hier vernomen, en uit hetgeen verder gepubliceerd werd, kreeg het bestuur echter den indruk, dat in deze zaak, behalve misschien een algemeen belang, in de eerste plaats een particulier belang van de betrokken gedupeerde collega's behartigd werd en voelde 't zich daarom niet gerechtigd tot stappen over te gaan als in een andere afd. werd gedaan. Intusschen bleek uit deze kwestie wel, dat de sombere toon, waarop onze afdelingsvoorzitter zijn intrede hield, wel niet geheel ten onrechte was, en dat tengevolge van de — struggle for life — de collegialiteit wel eens in het ge-drang komt.

Door verandering der afdelingsgrenzen werd verder ons leden-aantal uitgebreid met de heeren Bos, Krings, Meyerink en Schoustra, terwijl als nieuwe leden toetraden de collega's Knol, Polak en v. d. Woerd, die zich respectievelijk vestigden te Coevorden, Kampen en Enschede.

Door bedanken van collega Snijder uit Hengelo, werd het ledental thans op 36 gebracht.

J. ROZENDAAL, Secretaris.

JAARVERSLAG 1928—'29 VAN DE AFDEELING NOORD- NEDERLAND.

Het aantal leden onzer afdeling is dit jaar wederom teruggelopen, en wel van 33 tot 31. Dit vindt zijn oorzaak in de grenswijziging der afdeling, waardoor 4 onzer leden met ingang van 1 Oct. 1928 zijn overgegaan naar de afdeling Overijssel, n.l. de collegae te Meppel en te Heerenveen. Daarentegen zijn twee nieuwe leden toegetreden.

Dit jaar werden twee vergaderingen gehouden en wel één den 21en April 1928 te Leeuwarden en één te Groningen, den 20sten October 1928.

Het bestuur der Noord-afdeling bleef onveranderd in functie, terwijl de leden der Afdelingsraad eveneens alle werden herkozen. Collega Van der Molen, die reeds vele jaren onze afdeling in het H.B. vertegenwoordigde, werd weder in deze functie herkozen.

Het vraagstuk der onbevoegde uitoefening der tandheelkunde had steeds de groote belangstelling der afdeling. In een motie aan het H.B. werd aangedrongen op meerdere actie in dezen; hoe moeilijk deze actie was te voeren en welke resultaten ze heeft gehad, blijkt wel uit de behandeling in de Tweede Kamer en het als resultaat hier-

van, aangenomen wetsontwerp, waarbij aan de z.g.n gedupeerde tand-technici, zoowel als aan de in eerste instantie niet bevoegd verklaarden, gelegenheid zal worden gegeven door het afleggen van een examen van hun geschiktheid voor bevoegdverklaring te doen blijken.

Een zeer zeker te betreuren feit is, dat nu wel duidelijk is gebleken uit de verslagen der H.B.-vergaderingen, rapporten en beschouwingen in het Tijdschrift voor Tandheelkunde, dat de tandheelkundige volksverzorging door middel van Ziekenfondsen verre van bevredigend is. Nieuwe contracten zijn er door de leden der Noord. afdeeling dan ook niet afgesloten.

Als gevolg van het inzicht dat andere wegen moeten worden ingeslagen om tot betere tandheelkundige volksverzorging te komen, werd veel aandacht geschonken aan de schooltandverzorging. Beide vergaderingen werden dan ook voor een groot deel in beslag genomen door de besprekingen over dit onderwerp, en het resultaat hiervan was het besluit om actieve propaganda te voeren voor de schooltandverzorging door het houden van lezingen voor daarvoor in aanmerking komende vereenigingen. Het rapport van de commissie-Visser—van Andel—Pitsch uit het H. B. zal gelegenheid geven tot ruimere bespreking der tandheelkundige volksverzorging.

Dit vereenigingsjaar is er weinig gebruik gemaakt van de cursussen voor voortgezet tandheelkundig onderwijs. Alleen collega B. R. Bakker hield zijn cursus over de theorie der prothese te Groningen, door zijn auditorium van 9 leden met groote interesse gevolgd. De twee andere cursussen konden door gebrek aan deelname niet doorgaan. Wel hield Dr. Eelco Huizinga te Groningen voor den kring van Groninger tandartsen een onderhoudende causerie over het onderwerp: „Prognathie en mondademhaling”.

Ik eindig dit jaarverslag met de hoop uit te spreken dat het komende vereenigingsjaar druk bezochte vergaderingen mag geven, en vruchtbare besprekingen der in behandeling komende belangrijke onderwerpen.

J. B. TER BORG,
Secretaris.

BIJLAGE I.

VERSLAG PENNINGMEESTER 1928—1929.

Dit jaar heeft de Maatschappij een bij uitstek gunstig jaar gehad. Het batig saldo bedraagt niet minder dan f 2547.60. Eensdeels is dit toe te schrijven aan het feit, dat de uitgaven minder waren dan zij geraamd werden, terwijl anderzijds de inkomsten verre de begrooting overtroffen.

Zoo bleef bijv. de post drukwerk verre beneden de raming, doordat de nieuwe reglementen in het afgelopen jaar niet gedrukt werden. Ook de posten juridisch adviseur, commissies, internationale vertegenwoordiging, en onvoorziene uitgaven vorderden dit jaar niet zoo veel als men gedacht had.

Door het regelmatig stijgen van het ledenaantal, stijgt ook de post contributies.

Voor het jaar 1929—30 is de begrooting aanmerkelijk hooger dan de uitgaven voor 1928—29 zijn geweest. Allereerst zijn eenige posten meer opgenomen, die tot dusverre ontbraken. Zoo zal in het vervolg jaarlijks een post op de begrooting prijken ten behoeve van de administratie voor het steunorgaan tot een bedrag van f 100.

De afdeling Utrecht verzocht steun, daar zij dit jaar voor een buitengewone uitgave was komen te staan, die het algemeen maatschappelijk belang vorderde, terwijl haar kas niet toereikend was dat bedrag te betalen. Het H. B. besloot dan ook in dit speciale geval de afdeling Utrecht tegemoet te komen met f 150.

De post commissies, die dit jaar f 205.67 vorderde, staat dit jaar op de begrooting voor f 500. Hieruit kan men reeds concludeeren, dat het commissoriale werk in de Maatschappij weer zal toenemen.

Overigens staat nog een post van f 1000 op deze begrooting, die slechts voor éénmaal op onze begrooting zal voorkomen, nl. bijdrage aan het Mondhygiënisch congres.

Hoewel de contributies dit jaar beter binnen kwamen dan vorige jaren, zijn er toch nog enkele afdelingen die wat laat zijn.

Met een beetje goeden wil kan dit euvel tot een minimum beperkt worden.

KRIJN VERHOEVEN J.Lzn. Penningmeester.

BIJLAGE II.

UITGAVEN	Begrooting 1928/29	Uitgaven 1928/29	Begrooting 1929/30
Algemeene Vergadering	f 150,—	f 150,—	f 150,—
Bestuursvergadering H.B. . .	-	302,30	-
D.B.	- 500,—	- 187,85	- 500,—
Toelage Secretaris	3.000,—	3.000,—	3.000,—
Hulpkracht Secretaris	- 500,—	- 500,—	- 500,—
Bureaustkosten	- 300,—	- 291,50	- 400,—
Drukwerken	- 400,—	- 63,44	- 400,—
Stenograaf	- 200,—	- 123,75	- 200,—
Commissies	- 400,—	- 205,67	- 500,—
Toelage Bibliotheek	- 100,—	- 100,—	- 100,—
„ Steunorgaan v. adm.	-	-	- 100,—
„ afdeeling Utrecht	-	-	- 150,—
Internation. Vertegenw.	- 200,—	- 76,68	- 200,—
Reis- en Verblijfkosten	1.300,—	1.347,48	1.400,—
Tijdschrift voor tandheelk.	- 300,—	- 300,—	- 300,—
Jurid. Adviseur	- 500,—	- 338,—	- 500,—
Tandheelk. Jaarboekje	- 300,—	- 286,50	- 300,—
Contributie andere vereen.	-	-	- 37,30
Onvoorzien uitgaven	- 500,—	- 397,02	- 500,—
Congres bijdragen	-	-	- 1.000,—
	f 8.650,—	f 7.670,19	f 10.237,30

INKOMSTEN	Begrooting 1928/29	Uitgaven 1928/29	Begrooting 1929/30
Contributies	f 8.000,—	f 9.190,—	f 9.300,—
Rente	- 550,—	- 627,79	- 600,—
Tandh. jaarboekje	- 400,—	- 400,—	- 400,—
	f 8.950,—	f 10.217,79	f 10.300,—
Ontvangen in 1928—29			f 10.217,79
Uitgaven in 1928—29			- 7.670,19
Batig saldo in 1928—29			f 2.547,60
Stand der geldmiddelen op 1 Mei 1929:			
In kas en uitgezette gelden			f 4.073,28
Fondsen op 1 Mei 1929:			
f 2.000,— 6 % Nederland			} f 12.000,—
f 1.000,— 4½% Rotterdam			
f 9.000,— 4½% Nederland			
			f 16.073,28

B. R. BAKKER, Voorzitter.
KRIJN VERHOEVEN JLzn., Penningmeester.

BIJLAGE III.**VERSLAG DER COMMISSIE VOOR SCHOOLTANDVERZORGING
OVER HET JAAR 1928/1929.**

In het afgelopen jaar werd, om onbekende redenen, de C. T. V. geen enkele maal samengeroepen. De rapporteur voor schooltandverzorging had daardoor geen gelegenheid tot overleg met de C. T. V. leden, overeenkomstig het C. T. V. reglement.

De werkzaamheden geschieden dan ook alle uitsluitend in overleg met den mederapporteur H. v. d. Molen.

Tweemaal werd een vergadering gehouden met de functioneerende schooltandartsen, en wel op 3 October 1928 en 13 April 1929. Van beide vergaderingen verscheen een verslag in het T. v. T. waarheen hier moge worden verwezen.

De eerste vergadering besloot o. a. tot het ontwerpen van een behandelkaart en een formulier voor statistiek, dat de Maatschappij zou kunnen aanbevelen of beschikbaar stellen aan alle gemeenten, waar schooltandverzorging bestaat of ingevoerd wordt.

De tweede vergadering behandelde uitsluitend het door onze commissie opgestelde concept eener gedetailleerde uiteenzetting van doel en werkwijze der schooltandverzorging.

Vrijwel zonder wijziging werd het door alle aanwezigen goedgekeurd.

Naar aanleiding van bedoeld concept besloot het H. B. tot het benoemen van een commissie om het vraagstuk der mondverzorgsters nader te bezien, en om daarover op de „eerstvolgende” H. B. vergadering (25 Mei) te rapporteeren.

Van verschillende zijden werd onze commissie om advies of inlichting gevraagd. Door ons werd steeds verwezen naar de bestaande rapporten onzer Maatschappij.

Een aanzienlijk aantal rapporten werd ook dit jaar weer toegezonden, wanneer daarom gevraagd werd. De voorraad is thans bijna uitgeput.

Tot invoering van schooltandverzorging werd in het afgelopen jaar besloten door de gemeenten Heemstede, Nijmegen (beide reeds begonnen), Rotterdam en Zandvoort.

Het verdient vermelding, dat het gemeentebestuur van Heemstede een verordening maakte en met algemeene stemmen aannam „voor regeling van de schooltandverzorging, alsmede van den werkring van den schooltandarts te Heemstede”, die als een model mag gelden van wat onze Maatschappij in haar rapporten I en II als haar officieele meening heeft uitgesproken.

Rotterdam en Nijmegen besloten ook geheel in den geest onzer Maatschappij.

Van den aard der besluiten van het gemeentebestuur van Zandvoort is onze commissie niets bekend.

In Arnhem verscheen dit voorjaar een voorstel van B. en W. aan den Raad tot invoering van schooltandverzorging, dat zoozeer afweek van de denkbeelden der Arnhemsche Collega's, — die trouwens bij het ontwerpen niet waren gekend noch geraadpleegd, dat de A. T. V. den Raad uitstel van behandeling verzocht, totdat zij haar bezwaren ter kennis van den Raad had kunnen brengen.

Hare bezwaren heeft zij, na overleg met onze commissie, dan ook, uitvoerig toegelicht, aan den Raad ingediend.

Tot nu toe is het voorstel van B. en W. in den gemeenteraad nog niet in behandeling gekomen.

Het D. B. onzer Maatschappij heeft met dit voorstel van B. en W. adhaesie betuigd, hoewel het in enkele opzichten zeker niet in den geest der rapporten I en II onzer Maatschappij is te achten.

Deze houding van het D. B., alsmede het gemis aan overleg en medewerking van die zijde met onze commissie, dat ook reeds het vorige jaar is gebleken, dwingt ons daarover thans in dit ons verslag aan de jaarvergadering onze ontstemming kenbaar te maken.

W. L. VAN ANDEL, Rapporteur.

Amsterdam, 30 Mei 1929.

BIJLAGE IV.

Balans per 30 April 1929

van het

**STEUNFONDS DER NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TOT
BEVORDERING DER TANDHEELKUNDE TE AMSTERDAM.**

Amsterdamsche Bank ..	f 6737.79	Kapitaal	f 5807.63
Twentsche Bank.....	3150.64	Reservefonds	2707.54
Incassi-Rekening.....	355.—	Uitkeeringsfonds	712.86
Uitkeeringsfonds (in leen verstrekte gelden). ...	40.—	Ondersteuning IV	100.—
Onkosten	125.84	Reserve voor ondersteu- ning IV	1000.—
Kassa	18.76	Onkosten (nog te betalen)	100.—
	f 10428.03		f 10428.03

Amsterdam 30 April 1929.

De Secretaris-Penningmeester:
JAN VISSER.
TOELICHTING BALANS 30 APRIL 1929.
Amsterdamsche Bank.

à Deposito uitgezette gelden, waarvan f 3245.50 met 1 jaar opzegging en het restant direct opvraagbaar.

Twentsche Bank.

à Deposito uitgezette gelden met 1 jaar opzegging.

Incassi-Rekening

nog te innen onbetaald teruggekomen kwitanties en nieuwe leden.

Uitkeeringsfonds (in leening verstrekte gelden)

saldo nog terug te ontvangen van ondersteuning No. I.

Onkosten

terug te ontvangen van de Ned. Mij. enz.

Kassa

aanwezige contanten.

Kapitaal

ingevolge Art. 88 verhoogd met 10% van het uitkeeringsfonds, zijnde f 303.22.

Reservefonds

overeenkomstig Art. 87 werd hieraan toegevoegd 10% van het Uitkeeringsfonds zijnde f 303.22 alsook 50% van het batig saldo zijnde f 712,86.

Ondersteuning IV.

een dotatie met speciale bestemming door den Heer D.

Reserve voor Ondersteuning IV.

van het uitkeeringsfonds werd bij voorbaat dit bedrag gereserveerd.

Onkosten (nog te betalen)

Gedeeltelijk te betalen door de Ned. Mij. t. B. d. Thk.

Uitkeeringsfonds

saldo vorige balans.....	f	633.21
gekweekte intrest.....	-	310.68
Contributies:		
5 à 2½	f	12.50
77 à 5	-	385.—
2 à 7½	-	15.—
87 à 10	-	870.—
2 à 15	-	30.—
2 à 20	-	40.—
3 à 25	-	75.—
1 à 100	-	100.—
179	Totaal	- 1527.50
te veel gestorte Contributie	-	5.—
Dotaties:		
van Haagsche Tandartsen Vereeniging ...	f	305.77
van afdeeling Rotterdam	-	250.—
van den hr. D. met bestemming Onderst. IV	P.M.	-
		- 555.77
	f	3032.16
waarvan overgeboekt op:		
Kapitaal 10%	f	303.22
Reservefonds 10%	-	303.22
		- 606.44
	f	2425.72
gereserveerd voor Ondersteuning IV	-	1000.—
	f	1425.72
50% van dit batig saldo op Reservefonds	-	712.86
Saldo.....	f	712.86

Aantal contribueerende leden: 178.

BIJLAGE V.

JAARVERSLAG BIBLIOTHEEK- EN MUSEUMCOMMISSIE
1928—1929.

In haar verslag moet de Commissie tot haar groote spijt vaststellen, dat de klachten, die in het vorig jaarverslag geuit werden, nog voortbestaan: huisvesting van de bibliotheek en subsidie bleven onvoldoende. Men schijnt de belangrijkheid van de door ons aangevoerde argumenten nog niet voldoende in te zien.

Collega Salomons en ondergeteekende confereerden met den Bibliothecaris van de Amsterdamsche Universiteits-bibliotheek, ten einde onze boekerij aan deze instelling in bruikleen te geven. De voorwaarden, die hierbij gesteld werden, kon het Hoofdbestuur blijkbaar niet aanvaarden, zoodat de toestand bij het oude gebleven is.

De B. en M. Commissie kan zich met dit standpunt niet vereenigen; zij is teleurgesteld over de afwijzende beschikking van het Hoofdbestuur.

In het afgelopen jaar werden aan 14 leden van de Maatschappij boeken en tijdschriften uitgeleend. Enkele collega's schonken ons wederom boeken; collega Th. de Jonge Cohen mag hier zeer zeker genoemd worden, die ons met fraaie giften verraste.

Ten slotte nog de afrekening. Er was f 3.88½ in kas, die met de subsidie van f 100.— samen f 103.88½ vormden. Aan nieuwe werken werd f 51.55 uitgegeven, aan porti f 1.67½, zoodat er f 46.77½ over bleef. Op dit oogenblik zijn wij nog ongeveer f 40.— schuldig aan den boekhandel voor nog niet betaalde werken, terwijl de boekbinder ook nog een klein bedrag te vorderen heeft.

Voor de B. en M. Commissie:

H. KATTENBURG.

BIJLAGE VI.

TIJDSCHRIFT V. TANDHEELKUNDE. JAARVERSLAG 1928.

'Wanneer ik U voor de achtste maal een jaarlijksch overzicht zal geven van ons Vereenigingsleven, dan kan ik ditmaal al wel zeer kort zijn, aangezien zich vrijwel geen enkel feit van eenige beteekenis heeft voorgedaan, dat de moeite van het vastleggen waard is. Toch heb ik de neiging eenige plechtigheid te leggen in mijn stem, wanneer ik bedenk dat ons orgaan juist zijn vijf en dertigsten verjaardag heeft gevierd. Hier past een woord van hulde en dank aan allen die hebben meegewerkt aan de oprichting en vooral aan de instandhouding in de moeilijke jaren, waarin het bestaan van ons periodiek vaak aan een zijden draadje heeft gehangen. Maar de vijf en dertigjarige is deze kinderziekte glansrijk te boven gekomen. Het April-nummer van den vorigen jaargang is aan dit jubileum gewijd geweest en de belangstellende lezers hebben uit het historisch overzicht van onzen hoofdredacteur kunnen lezen hoe alles thans, vergeleken bij vroeger van een leien dakje gaat.

Er is dan ook alle reden om de toekomst onbezorgd tegemoet te gaan. De groei van onze professie weerspiegelt zich getrouwelijk in de belangstelling voor het Tijdschrift, zooals uit de cijfers blijkt. Bij 667 in 1927 tegen 685 op 1 Jan. 1928 tellen wij nu 725 betalende abonné's. Onder deze 725 bevinden zich 50 studenten — 26 Indische en 4 Belgische abonnementen. Het blijkt steeds moeilijk de belangstelling der studenten gaande te houden en wij brengen hier gaarne hulde aan de activiteit der Firma Tholen, die ook nu voor kort weer door circulaires en gratis exemplaren getracht heeft deze belangstelling aan te wakkeren.

Intusschen is ondergeteekende doende een volledige inhoudsopgave over de laatste tien jaren, dus aansluitend aan het in 1919 door Bakker uitgegeven boekje samen te stellen. Het is reeds gedeeltelijk ter perse. De overweldigende hoeveelheid referaten en de moeilijkheid deze op de juiste wijze alphabetisch te rangschikken doen het werk echter slechts langzaam vorderen.

Ook ditmaal was de samenwerking met de Firma Tholen uitstekend; de laatste maanden was door ziekte van ondergeteekende en op de drukkerij eenige stagnatie in de uitgave merkbaar.

G. D. MARGADANT.

BIJLAGE VII.

JAARVERSLAG BEMIDDELINGSBUREAU OVER 1928—1929.

Bij het bemiddelingsbureau zijn in het jaar 1928—'29 binnengekomen 37 aanvragen voor een assistent of waarnemer, van welke 12 niet geholpen konden worden, doordat vraag en aanbod geen gelijken tred hielden. 42 jonge collega's meldden zich aan. Van 15 is bekend, dat zij in één of meer praktijken gewerkt hebben.

Voor praktijk overname of associatie kwamen 15 aanvragen binnen. Van 9 is bericht ontvangen dat het beoogde doel bereikt was.

C. M. C. DULLEMOND.

BIJLAGE VIII.
 VERSLAG VAN DEN DIRECTEUR VAN HET INCASSO-BUREAU
 VAN DE NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING
 DER TANDHEELKUNDE.

Van de oprichting van het bureau af maakten in totaal 130 tandartsen van het bureau gebruik, van wie gedurende de laatste periode er wederom 65 hunne moeilijk te innen vorderingen ter incasso bij het bureau indienden.

Deze 65 tandartsen dienden te samen vorderingen in tot een totaal bedrag van \pm f 10.000.—, waarvan hetzij op aanschrijvingen binnen kwam — dus zonder procedure, doch zeer dikwijls in termijnen volgens een met de debiteuren getroffen regeling, hetzij na procedure een bedrag van f 4200.—.

Een aantal vorderingen tot een gezamenlijk bedrag van \pm f 1200.— bleek oninbaar, meestentijds omdat er bij de debiteuren geen verhaal mogelijk was of ook wel omdat de debiteuren onvindbaar waren of wel de vorderingen te klein waren om tot dagvaarden over te gaan.

Over vorderingen ten beloope van \pm f 1200.— wordt nog geprocedeerd, terwijl onder de vorderingen, welke het resteerende bedrag uitmaken, er zijn over wier afdoening een regeling wordt getroffen of welke nog slechts korten tijd geleden ter incasso zijn opgedragen, zoodat hierover nog geen uitsluitel is te geven.

De Directeur: Mr. G. H. E. NORD THOMSON.

BIJLAGE IX.**STICTINGSACTE STEUNORGAAN.**

Heden, den
verschenen voor mij, Jacob Sanders, Notaris ter standplaats Amsterdam, in tegenwoordigheid van de na te noemen getuigen:

allen in hoedanigheid van leden van het Hoofdbestuur van de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde te Amsterdam, hierna te noemen de „Maatschappij”, opgericht den 14den Februari 1914, welker statuten laatstelijk zijn goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 27 Augustus 1914, Staatsblad no. 10.

De comparanten verklaarden, dat ingevolge artikel 3 van de Statuten, de Maatschappij heeft afgezonderd een kapitaal voor een steunorgaan, een en ander met inachtneming van de bepalingen van artikel 33 en volgende der Statuten en Hoofdstuk XIII van het Huishoudelijk Reglement;

dat het minimum-bedrag van f 5000.—, bedoeld in artikel 83 van het Huishoudelijk Reglement, thans is bereikt, zoodat het Steunorgaan kan aanvangen met zijne werkzaamheden;

dat het in verband daarmee wenschelijk is geacht, de grondregelen, waarnaar dit Steunorgaan zal worden beheerd, in een afzonderlijke akte neer te leggen, waarom de Algemeene Vergadering van de Maatschappij het Hoofdbestuur heeft gemachtigd tot het vaststellen dezer regelen bij notariële akte als volgt:

Naam.

Artikel 1. De Stichting is genaamd: „Steunorgaan der Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde” en is gevestigd te Amsterdam.

Doel.

Artikel 2. Het Steunorgaan stelt zich ten doel steun te verleen aan:

- 1e. steunbehoevende leden der Maatschappij,
- 2e. steunbehoevende oud-leden der Maatschappij,
- 3e. steunbehoevende weduwen en minderjarige kinderen van leden en oud-leden.
- 4e. steunbehoevende tandartsen, niet-leden der Maatschappij, in zeer bijzondere gevallen.

Middelen.

Artikel 3. Het Steunorgaan tracht dit doel te bereiken door het verleen van:

- 1e. moreelen steun, zijnde alle vormen van steun, hoe ook genaamd, uitgezonderd geldelijken,
- 2e. geldelijken steun.

Artikel 4. De in het voorgaande artikel bedoelde geldelijke steun zal bestaan uit:

- 1e. het stellen van borgtochten,
- 2e. het verstrekken van leeningen, met of zonder rente,
- 3e. het verstrekken van giften, in eens of periodiek.

Geldmiddelen.

Artikel 5. Het kapitaal der Stichting bestaat uit het stamkapitaal van f 5000.—, hetwelk in den loop van de jaren 1925 tot 1929 is bijeengebracht en afgezonderd door de Maatschappij.

Het kapitaal zal voorts verkregen worden door:

- 1e. jaarlijksche bijdragen van hen, die zich daartoe verbinden,
- 2e. schenkingen,
- 3e. legaten of erfstellingen,
- 4e. leeningen,
- 5e. toevallige baten.

Artikel 6. Het kapitaal der stichting wordt onderverdeeld in:

- 1e. stamkapitaal,
- 2e. reservefonds,
- 3e. uitkeeringsfonds.

De gelden moeten worden belegd op de wijze, door de commissie van beheer aan te geven.

Stamkapitaal.

Artikel 7. Het stamkapitaal ad f 5000.— mag niet dienen tot verlening van steun, doch moet in zijn geheel blijven bestaan.

Reservefonds.

Artikel 8. Het reservefonds wordt gevormd door:

- 1e. 10% van alle jaarlijks voor uitkeering beschikbaar komende gelden,
- 2e. 50% van het jaarlijksch batig saldo van het uitkeeringsfonds.
Dit fonds zal dienen:

- 1e. om in bijzondere, door de in artikel 15 bedoelde commissie van beheer te bepalen gevallen, ondersteuning te verlenen, indien het uitkeeringsfonds ontoereikend is om aan deze behoefte te voldoen,
- 2e. als reserve voor verstrekte borgtochten,
- 3e. om het stamkapitaal aan te vullen, indien dit door waardevermindering of andere omstandigheden onder de reële waarde van f 5000.— is teruggeloopt.

Uitkeeringsfonds.

Artikel 9. In het uitkeeringsfonds worden gestort:

- 1e. de jaarlijksche bijdragen van leden en oud-leden,
- 2e. de aangekweekte rente van het kapitaal, van het reservefonds en van andere fondsen,
- 3e. toevallige baten.

Uit dit fonds wordt jaarlijks beschikbaar gesteld:

2e. 10% voor overbrenging op de kapitaalsrekening,

3e. 10% voor overbrenging op het reservefonds.

Giften, legaten en erfstellingen worden — tenzij daarbij anders is bepaald — geboekt op de kapitaalsrekening, indien zij f 1000.— of meer bedragen, en in het uitkeeringsfonds gestort, indien zij minder dan f 1000.— bedragen.

Deze overbrengingen, sub 2e en 3e kunnen achterwege blijven, indien bij de schenking dit speciaal is bepaald.

De in het tweede lid sub 2e bedoelde 10% wordt verhoogd tot 20%, indien de in artikel 12 bedoelde afschrijving van het kapitaal heeft plaats gevonden, totdat het geheele. afgeschreven bedrag is aangezuiverd.

Ter leen verstrekken van gelden.

Artikel 10. Het ter leen verstrekken van gelden kan alleen geschieden uit kapitaal, ingeval waarborg wordt gesteld; is dit niet het geval, dan alleen uit het uitkeeringsfonds of overeenkomstig artikel 8 uit het reservefonds.

Artikel 11. De leeningen, te verstrekken uit het kapitaal, mogen slechts geschieden tot een bedrag van ten hoogste 25% van dit kapitaal, indien 75% van dit kapitaal eene reële waarde van minstens f 5000.— vertegenwoordigt.

Artikel 12. Indien door omstandigheden een ter leen verstrekt bedrag niet is terug te vorderen, geschiedt de afschrijving van dit bedrag ten koste van:

1e. het reservefonds en indien dit niet toereikend is,

2e. het kapitaal.

Artikel 13. De leeningen moeten zooveel mogelijk onder waarborg worden verstrekt.

Staken der uitkeeringen.

Artikel 14. Indien het totaal bezit van het Steunorgaan minder bedraagt dan het stamkapitaal van f 5000.—, worden de uitkeeringen gestaakt, totdat dit bedrag weder bereikt is.

Beheer.

Artikel 15. Het beheer der Stichting wordt opgedragen aan een commissie van zes leden van de Maatschappij, genaamd: commissie van beheer.

Drie leden worden gekozen op de jaarvergadering van de Maatschappij, op dezelfde wijze als het dagelijksch bestuur van de Maatschappij gekozen wordt.

Deze drie leden vormen te zamen de besturende commissie (B.C.)

De drie overige leden worden benoemd door het Hoofdbestuur der Maatschappij.

Van elk dezer drietallen treedt iedere twee jaar één lid af, volgens een door de commissie van beheer op te maken rooster. Ten opzichte

van het aftreden van een of meer der leden, kan de Alg. Vergadering der Maatschappij een ander besluit nemen.

Het aftredende lid is terstond herkiesbaar.

In afwijking hiervan wat de wijze van benoeming betreft, worden voor de eerste maal benoemd in de besturende commissie de heeren:

Dr. J. S. Bruske, Amsterdam; Krijn Verhoeven, Rotterdam; Jan Visser, Amsterdam; en als overige leden van de commissie van beheer de heeren:

J. M. Klinkhamer, den Haag; T. Hoeksema, Groningen; S. Blaauw, Middelburg.

Artikel 16. De leden der commissie van beheer zijn verplicht tot geheimhouding over alles, wat hun in de uitoefening hunner functies toevertrouwd wordt.

Besturende commissie.

Artikel 17. De besturende commissie bestaat uit:

- 1e. Voorzitter,
- 2e. Vice-Voorzitter,
- 3e. Secretaris-Penningmeester.

Zij worden in hunne functies gekozen.

Artikel 18. De taak der besturende commissie omvat:

- 1e. het vertegenwoordigen van de Stichting in en buiten rechten,
- 2e. het onderzoeken van alle ingekomen aanvragen om steun,
- 3e. het bepalen van de wijze, waarop steun verleend zal worden,
- 4e. het beleggen van de gelden,
- 5e. het beheer over de bijeengebrachte gelden,
- 6e. het doen van uitkeeringen,
- 7e. het verrichten van al die handelingen, die haar verder krachtens dit reglement zijn opgelegd.

Artikel 19. De besturende commissie vergadert, zoo dikwijls als de voorzitter of de beide andere leden dit wenschelijk oordeelen.

Artikel 20. Wanneer de besturende commissie door ontstentenis van een of meer leden onvoltallig is geworden, worden door het dagelijksch bestuur der Maatschappij uit de overige drie leden der commissie van beheer een of meer plaatsvervangers aangewezen.

Artikel 21. Alle besluiten van de besturende commissie moeten genomen worden met algemeene stemmen.

Indien de besturende commissie niet tot overeenstemming kan komen, wordt een vergadering van de commissie van beheer bijeengeroepen, welke de aanhangige zaak opnieuw behandelt.

Artikel 22. De besturende commissie heeft de bevoegdheid zoo noodig de hulp in te roepen van een lid van de Maatschappij tot het verlenen van advies of van bemiddeling. Op dit lid is het in artikel 16 bepaalde van toepassing.

Artikel 23. Degene, die een verzoek tot steun ingediend heeft, heeft het recht om bij weigering van steun of indien hij zich niet kan vereenigen met de wijze of den vorm van steunverleening, in verzet te komen tegen een besluit der besturende commissie.

Dit verzet moet schriftelijk ingediend worden bij den voorzitter der besturende commissie en ondersteund zijn door minstens twee leden der Maatschappij.

Artikel 24. Wanneer het in het voorgaande artikel bedoelde geval zich voordoet, is de voorzitter der besturende commissie verplicht om binnen 10 dagen na ontvangst van de mededeeling van het verzet een vergadering van de commissie van beheer bijeen te roepen, op welke vergadering de zaak, waarop het betwiste besluit betrekking heeft, opnieuw zal behandeld worden.

Commissie van Beheer.

Artikel 25. De commissie van beheer moet worden gehoord:

- 1e. wanneer in een vergadering der besturende commissie haar leden over een besluit niet tot overeenstemming zijn gekomen,
- 2e. wanneer een aanvraag tot steun wordt ingediend door een niet-lid der Maatschappij,
- 3e. wanneer degene, die steun aanvraagt, in verzet komt tegen een besluit der besturende commissie,
- 4e. in geval van de in artikel 14 bedoelde staking der uitkeeringen,
- 5e. in die gevallen, waarbij steun verleend moet worden uit het reservefonds.

Zij stelt het rooster op, bedoeld in artikel 15, en een werkreglement voor hare commissie en voor de besturende commissie.

Artikel 26. De commissie van beheer neemt hare besluiten met volstreekte meerderheid van stemmen. Bij staking van stemmen wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.

Artikel 27. Buiten de in artikel 25 bedoelde gevallen kan de voorzitter, zoo vaak hij dit wenschelijk oordeelt, de commissie van beheer bijeenroepen.

Hij is verplicht deze commissie bijeen te roepen op schriftelijk verzoek van twee leden der beheerende commissie.

In de vergadering van de commissie van beheer moeten minstens twee leden van de besturende commissie en twee andere leden aanwezig zijn.

Rekening en verantwoording.

Artikel 28. De secretaris-penningmeester legt iedere zes maanden (Maart en September) rekening en verantwoording af aan de besturende commissie.

Iedere zes maanden brengt de secretaris-penningmeester tevens in een daartoe speciaal bijeengeroepen vergadering van de commissie van beheer verslag uit over den finantieelen toestand van het Steunorgaan en verstrekt die inlichtingen, welke hem door de leden der commissie van beheer verzocht worden.

In de maand April van ieder jaar zendt de commissie van beheer haar jaarverslag, behelzende de finantieele verantwoording, aan den secretaris van de Maatschappij, die dit verslag als bijlage bij den beschrijvingsbrief voor de Algemeene Vergadering voegt.

Correspondenten.

Artikel 29. In iedere afdeling der Maatschappij worden een of meer correspondenten aangewezen, die tot taak hebben:

- 1e. nieuw toegetreden leden der Maatschappij te wijzen op het belang van het Steunorgaan en hen aan te sporen hunne medewerking in deze te verleenen,
- 2e. alle verdere propaganda te voeren, welke tot bevordering van het Steunorgaan dienen kan.

Ontbinding.

Artikel 30. De Stichting kan alleen opgeheven worden in een algemeene vergadering der Maatschappij.

Voor het nemen van het besluit van opheffing wordt een meerderheid van $\frac{2}{3}$ der uitgebrachte stemmen vereischt.

Het Hoofdbestuur der Maatschappij zal in dat geval in overleg met de commissie van beheer plannen ter tafel brengen ten aanzien van de wijze, waarop het batig saldo der bijeengebrachte gelden besteed zal worden. In ieder geval zal dit batig saldo slechts bestemd mogen worden voor een doel, hetwelk in overeenstemming is met de bestemming van het Steunorgaan.

Wijziging der Grondregelen.

Artikel 31. Wijziging van deze grondregelen zal slechts kunnen plaats vinden op een algemeene vergadering van de Maatschappij met een meerderheid van $\frac{2}{3}$ der uitgebrachte stemmen.

De wijzigingen moeten van te voren kenbaar gemaakt zijn.

Waarvan akte, enz.

BIJLAGE X.**NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING DER
TANDHEELKUNDE.****HUISHOUDELIJK REGLEMENT.***Van het lidmaatschap.*

Artikel 1. Onder leden wordt in dit reglement verstaan gewone leden; onder Maatschappij, de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde.

Art. 2. Het lidmaatschap der Maatschappij wordt verkregen:

- a. door hen, die niet langer dan 6 maanden, volgens de Ned. wet, de bevoegdheid verkregen hebben den titel van tandarts of arts te voeren, door schriftelijke aanmelding bij den secretaris van het H. B. — Deze deelt het betrokken lid in bij de afdeling, waarin zijn praktijk gevestigd is en geeft daarvan onmiddellijk kennis aan het betrokken lid en het betrokken afd. bestuur. Het lid, zoowel als het afd. bestuur, kan tegen dit besluit in hooger beroep komen bij het Hoofdbestuur en in laatste instantie bij de Algemeene Vergadering.
- b. door hen die reeds langer dan 6 maanden volgens de Ned. wet de bevoegdheid verkregen hebben den titel van tandarts of arts te voeren door schriftelijke aanmelding bij den secretaris van de afdeling, waarin de praktijk gevestigd is. Deze geeft hiervan binnen 8 dagen kennis aan den H.B.-secretaris. Zijn tegen toetreding bij het D. B. geen bezwaren, dan kan het aspirantlid in de afdeling worden opgenomen na bij het afdelingsreglement te regelen ballotage.

Zijn er bij het D.B. wel bezwaren, dan beslist het Hoofdbestuur of de ballotage door de afdeling mag plaats hebben.

Besluit de afdeling het aspirantlid niet aan te nemen, dan kan deze hiertegen in hooger beroep gaan bij de Algemeene Vergadering der Mij., mits hij binnen 14 dagen na het vernemen van het afdelingsbesluit van zijn voornemen kennis geeft aan den secretaris H. B.

De Algemeene Vergadering beslist dan over het wel of niet toelaten van dit aspirantlid.

Bij verplaatsing der praktijk wordt men van rechtswege lid der afdeling in welker gebied men zich gevestigd heeft. Het D. B. kan een lid op schriftelijk gemotiveerd verzoek bij een andere afdeling indeelen. Indien het D. B. weigert of het betrokken afdelingsbestuur bezwaar heeft, kan het lid, zoowel als het afdelingsbestuur binnen 14 dagen in beroep komen bij het H. B. en in laatste instantie bij de Algemeene Vergadering.

Van de Algemeene Vergadering.

Art. 3. Voorstellen van leden voor de Algemeene Vergadering

worden door hen ingediend bij den secretaris der afdeling waarvan zij lid zijn.

Mochten deze voorstellen door de afdelingsvergadering niet worden aanvaard, dan heeft het lid het recht deze voorstellen, mits voorzien van een schriftelijke motiveering, vóór 1 Mei in te dienen bij het H. B., dat deze met een schriftelijk praeadvies op de agenda plaatst.

Afdelingsvoorstellen worden door het Afdelingsbestuur, vóór 1 April ter kennis gebracht van het Hoofdbestuur; deze voorstellen worden op de agenda gebracht met een schriftelijk praeadvies van het hoofdbestuur. Voorstellen van het Hoofdbestuur worden minstens twee maanden vóór de Algemeene Vergadering naar de afdelingen gezonden ter bespreking in de afdelingsvergaderingen. De afdelingsbesturen brengen omtrent die besprekingen uiterlijk een maand later rapport uit.

Art. 4. De beschrijvingsbrief van de Algemeene Vergadering wordt den leden minstens twee weken vóór de Vergadering toegezonden.

Art. 5. Op de agenda van de Algemeene Vergadering komen onder meer:

- a. opening van de vergadering;
- b. lezing van de behandeling van notulen en ingekomen stukken;
- c. jaarverslag;
- d. behandeling van het verslag van de verificatie-commissie;
- e. behandeling van het verslag en de rekening van den penningmeester van het Hoofdbestuur, alsmede van de begrooting voor het volgend jaar;
- f. behandeling van de commissie- en afdelingsrapporten;
- g. behandeling van voorstellen;
- h. eventueele verkiezing van leden en plaatsvervangende leden van den Raad van Beroep;
- k. benoeming van een verificatiecommissie;
- l. bestuursoverdracht;
- m. plaatsbepaling vóór de volgende Algemeene Vergadering;
- n. rondvraag;
- o. sluiting van de vergadering.

Van de stemmingen.

Art. 6. Verkiezing van personen geschiedt schriftelijk en bij volstreckte meerderheid van geldig uitgebrachte stemmen. Heeft bij eerste stemming niemand de volstreckte meerderheid op zich vereenigd, dan heeft een tweede vrije stemming plaats. Verkrijgt ook bij deze niemand de volstreckte meerderheid, dan wordt een herstemming gehouden tusschen de twee personen, die het hoogste aantal stemmen verkregen hebben. Wanneer het door het verkrijgen van een zelfde aantal stem-

men noodzakelijk is, moet de herstemming tusschen meerdere personen plaats vinden. Stemming over zaken geschiedt mondeling en bij meerderheid van stemmen, voor zoover in statuten en huishoudelijk reglement niet anders is bepaald. Bij staking van stemmen over personen is de oudste in jaren verkozen, bij staking van stemmen over zaken wordt het voorstel geacht te zijn verworpen, behalve het bepaalde in art. 21 laatste lid.

Van de Afdelingen.

Art. 7. Elke afdeling richt haar huishouden naar eigen goedvinden in, behoudens het bepaalde in art. 12 der Statuten. Zij kiest een bestuur van minstens drie leden, waaronder een voorzitter, secretaris en penningmeester.

Art. 8. De penningmeester treedt over geldzaken in rechtstreekse briefwisseling met den hoofdbestuurder--penningmeester. Elke afdelingspenningmeester draagt aan het Hoofdbestuur jaarlijks in de maand Juni een contributie af van minstens f 20.— per lid per afdeling; hij int deze in de maand Mei.

Wanneer een afdelingsbestuur het billijk en gewenscht acht om van bepaalde leden geene of eene verminderde contributie te innen, wordt behoudens goedkeuring van het Dagelijksch Bestuur geen of een evenredig deel aan den Hoofdbestuurder-Penningmeester afgedragen.

Leden toegetreden vóór 1 November betalen de geheele, ná 1 Nov. de halve contributie van het loopende vereenigingsjaar.

Art. 9. Voor ieder, die zich binnen 6 maanden na het verkrijgen van het tandartsdiploma als lid van de Maatschappij aanmeldt, wordt gedurende de twee eerste jaren van zijn lidmaatschap jaarlijks f 5.— aan het Hoofdbestuur afgedragen, terwijl voor die leden de afdelingscontributie gedurende dien tijd niet meer dan f 5.— per jaar mag bedragen. Op hen is echter het laatste lid van art. 8 niet van toepassing.

Art. 10. Elke afdeling is gehouden haar jaarvergadering te houden in de tweede helft van de maand April, en tevens vóór den eersten Mei een verslag van hare werkzaamheden in te dienen bij den hoofdbestuurder-secretaris.

Art. 11. Het afdelingsbestuur is gehouden jaarlijks vóór 1 Mei een nauwkeurigen ledenstaat aan den penningmeester van het Hoofdbestuur te doen toekomen.

Art. 12. Van het toe- en uittreden van leden en van eventueele besluiten tot royement moet door den afdelingssecretaris binnen 8 dagen aan den Hoofdbestuurder-secretaris worden kennis gegeven.

Art. 13. De leden van het Dagelijksch Bestuur hebben het recht de vergaderingen van alle afdelingen bij te wonen, aan de beraadslagingen deel te nemen en daar een adviseerende stem uit te brengen. Datzelfde recht hebben de andere leden der Maatschappij, tenzij het afdelingsreglement hieromtrent beperkende bepalingen bevat.

Van het Hoofdbestuur en het Dagelijksch Bestuur.

Art. 14. Het Hoofdbestuur wordt gevormd door den Voorzitter, den Secretaris, den Penningmeester en de gekozenen der afdelingen.

Art. 15. De Voorzitter en de Penningmeester van de Maatschappij worden voor den tijd van twee jaar gekozen door de Algemeene Vergadering uit een voordracht, bevattende de namen van hen, die door de afdelingen voor die functie zijn genoemd, nadat zij zich bereid hebben verklaard deze functie eventueel te aanvaarden.

Elke afdeling is verplicht voor ieder der functies minstens twee leden aan het Hoofdbestuur op te geven. De lijst van namen wordt met den beschrijvingsbrief van de Algemeene Vergadering verzonden. De secretaris wordt eveneens voor den tijd van twee jaar benoemd door de Algemeene Vergadering uit een voordracht van het Hoofdbestuur, welke voordracht minstens twee namen zal bevatten.

Art. 16. Elke afdeling kiest uit haar midden een of twee leden tot lid van het Hoofdbestuur. Afdelingen tot en met 39 leden kiezen één lid; afdelingen met een grooter aantal leden kiezen twee leden van het Hoofdbestuur. De Hoofdbestuurders, die geen lid zijn van het bestuur van de afdeling, welke hen heeft gekozen hebben krachtens hunne functie zitting in dat bestuur en daarin een adviseerende stem. De door afdelingen gekozenen zijn verplicht na iedere Hoofdbestuursvergadering aan hun afdelingsbestuur rapport uit te brengen van het verhandelde in de Hoofdbestuursvergadering, voor zover hun geen geheimhouding is opgelegd. De afdelingsbesturen kunnen alsdan beoordeelen of bespreking in een afdelingsvergadering van een en ander noodzakelijk is.

Art. 17. Bij ontstentenis of verhinderings van een lid van het Hoofdbestuur kan door de afdeling een plaatsvervanger naar de vergaderingen van het Hoofdbestuur worden gezonden.

Art. 17a. Een afdeling in de koloniën gevestigd, kan zich in het Hoofdbestuur doen vertegenwoordigen door één lid eener afdeling in Nederland.

Art. 18. De Hoofdbestuursleden worden telkens voor twee jaar gekozen en treden op de Algemeene Vergadering waarvóór en waarin zij zijn gekozen, in functie. Zij treden periodiek af en zijn terstond herkiesbaar. Bij tusschentijdsche vacatures in het Hoofdbestuur

wordt, voor zoover het niet voorzitter, secretaris of penningmeester betreft, zoo spoedig mogelijk hierin voorzien door de betreffende afdeeling.

Art. 19. Het Dagelijksch Bestuur wordt gevormd door Voorzitter, Secretaris en Penningmeester, en den uit en door het Hoofdbestuur gekozen Vice-Voorzitter, 2de Penningmeester-Secretaris. Het Dagelijksch Bestuur is belast met de dagelijksche leiding van de Maatschappij, doch verantwoording aan het Hoofdbestuur verschuldigd. Het verricht alle werkzaamheden, die tot de dagelijksche leiding behooeren en in het algemeen al datgene wat niet tot de taak van het Hoofdbestuur behoort. Het bereidt de werkzaamheden van het Hoofdbestuur voor. Het voert de besluiten van de Algemeene Vergadering uit.

Bij ontstentenis van den voorzitter treedt de vice-voorzitter in diens functie op, bij ontstentenis van den secretaris of den penningmeester de 2e secretaris-penningmeester. Bij tusschentijdsche vacatures in het D.B. voorziet hierin het H.B. tot de eerstvolgende Algemeene Vergadering.

Art. 20. Het Hoofdbestuur doet benoemingen, stelt de agenda van de Algemeene Vergaderingen vast en brengt omtrent de aldaar te behandelen voorstellen praeadvies uit. Het Hoofdbestuur houdt toezicht op de gestie van het Dagelijksch Bestuur. Het Hoofdbestuur mag zich slechts in spoedeischede gevallen tot de Regeering wenden zonder machtiging van de Algemeene Vergadering. Het Hoofdbestuur is van zijne handelingen verantwoording schuldig aan de Algemeene Vergadering. Deze kan, indien zij over de verantwoording niet voldaan is, besluiten tot al of niet handhaving van het Hoofdbestuur. Staande het onderzoek benoemt de Algemeene Vergadering eene commissie, die na de ontbinding van het Hoofdbestuur de functie van het Hoofdbestuur tijdelijk vervult en maatregelen neemt tot vorming van een nieuw Hoofdbestuur binnen den kortst mogelijken tijd. Het Hoofdbestuur vergadert minstens tweemaal per jaar en voorts zoo vaak het Dagelijksch Bestuur dit noodig acht of drie leden van het Hoofdbestuur hun verlangen daartoe schriftelijk te kennen geven. De Hoofdredacteur van het Tijdschrift voor Tandheelkunde heeft het recht de vergaderingen van het Hoofdbestuur bij te wonen en heeft daarin een adviseerende stem.

Art. 21. De Voorzitter leidt de vergaderingen en belegt, in overleg met de overige leden van het Dagelijksch Bestuur, de bestuursvergaderingen. Bij staking van stemmen in de vergadering van het Dagelijksch Bestuur beslist de stem van den Voorzitter.

Art. 22. De Secretaris houdt de notulen van de vergaderingen, voert de briefwisseling van de Maatschappij en houdt het archief. Hij zorgt voor het bijhouden van een authentiek wetsexemplaar,

waarin hij aanvullingen en wijzigingen noteert en waarin hij tevens de voor alle leden bindende besluiten memoreert. Hij brengt op de Algemeene Vergadering namens het Hoofdbestuur verslag uit van de werkzaamheden en van de lotgevallen van de Maatschappij in het afgelopen jaar. Hij zendt binnen 6 weken na een Algemeene Vergadering, of eene van het Hoofdbestuur of het Dagelijksch Bestuur een analytisch verslag aan het Tijdschrift voor Tandheelkunde. Hij maakt voor 1 April de afdelings-secretarissen opmerkzaam op de verplichting van het kiezen der leden afgevaardigden en het eventueel stellen van candidaten voor het Voorzitterschap en het Penningmeesterschap.

De secretaris treedt, indien hij hiertoe door het Hoofdbestuur wordt aangewezen, tevens op als secretaris van alle commissies binnen de Maatschappij en vervult in die kwaliteit alle werkzaamheden, welke tot een secretariaat gerekend mogen worden.

Art. 23. Aan den Hoofdbestuurder-Secretaris wordt een jaarlijkse toelage van ten hoogste f 3500.— toegewezen.

Art. 24. De penningmeester is belast met het beheer der financiën. Indien de penningmeester tusschentijds aftreedt of tijdelijk verhinderd is zijne functie waar te nemen, zal de 2de penningmeester hem vervangen. De penningmeester is verplicht bij het overdragen van de boeken en de kas aan den waarnemenden penningmeester dezen tevens een rekening en verantwoording van zijn beheer ter hand te stellen, zooals ook de waarnemende penningmeester na het einde van zijn beheer bij het overdragen van de boeken en de kas aan den penningmeester, hem rekening en verantwoording van zijn beheer moet ter hand stellen.

Van de Commissies.

Art. 25. Tot bestudeering van en adviseering omtrent bepaalde onderwerpen of om op andere wijze het Hoofdbestuur in zijn taak te ondersteunen kunnen door de Algemeene Vergadering of door het Hoofdbestuur of in bijzondere gevallen door den Voorzitter, commissies worden benoemd.

Deze kunnen òf een permanent karakter dragen, dan wel als commissie ad hoc worden ingesteld.

Art. 26. De leden van de permanente commissies worden voor den tijd van twee jaren door de Algemeene Vergadering of door het Hoofdbestuur benoemd.

Voorzitter en Secretaris van het Hoofdbestuur worden voor alle vergaderingen der permanente commissies geconvoceerd en hebben, indien tegenwoordig, een adviseerende stem.

Art. 27. Aan commissies wordt het benoodigde crediet ter voorziening in de onkosten van haar arbeid verleend.

Art. 28. De commissies brengen jaarlijks ten minste acht weken vóór de Algemeene Vergadering van de door haar verrichte werkzaamheden verslag uit aan het Hoofdbestuur.

Van de notulen van commissie-vergaderingen zenden de secretarissen der commissies een afschrift aan den Secretaris van het Hoofdbestuur.

Van de permanente commissies.

Art. 29. De onderwerpen en belangen, welke vallen onder art. 2 sub a, van de Statuten, worden opgedragen aan de „Onderwijs- en examen-commissie” (O en E Commissie).

Art. 30. De onderwerpen en belangen, welke vallen onder art. 2 sub c van de Statuten, worden opgedragen aan de „Commissie voor de tandheelkundige Volksbelangen” (C.T.V.).

Deze is samengesteld uit een aantal rapporteurs, waarvan aan ieder een onderdeel van de taak der commissie ter bestudeering is opgedragen.

Het Hoofdbestuur benoemt den voorzitter dezer commissie bij voorkeur uit zijn midden en voegt haar een secretaris toe.

Art. 31. De verschillende commissies regelen hare huishoudelijke inrichting en werkwijze bij afzonderlijke commissie-reglementen. Deze behoeven de goedkeuring van het Hoofdbestuur.

Van het bindend besluit.

Art. 32. Een voorstel tot het nemen van een bindend afdelingsbesluit kan uitgaan van een of meer leden van de afdeling of van het bestuur der afdeling. Binnen acht dagen na ontvangst van een desbetreffend voorstel of binnen veertien dagen na het nemen van het bestuursbesluit tot het indienen van een dergelijk voorstel geeft het afdelingsbestuur daarvan kennis. Het voorstel moet op de agenda van de afdelingsvergadering vermeld staan, terwijl een afschrift ervan den leden minstens één week voor de vergadering wordt toegezonden. Alle leden der afdeling moeten in staat worden gesteld binnen drie weken na de vergadering hun stem schriftelijk uit te brengen (referendum). Het voorstel is aangenomen als minstens drie kwart der geldig uitgebrachte stemmen er voor zijn.

Art. 33. Nadat het bindend besluit is aangenomen behoeft het alvorens in werking te treden, de goedkeuring van het Hoofdbestuur, welke slechts kan worden geweigerd indien het in strijd is met de Statuten of het Huishoudelijk Reglement. Na goedkeuring door het Hoofdbestuur wordt den leden het bindend geworden besluit per aangeteekend schrijven medegedeeld. Acht dagen daarna treedt het in werking, tenzij aan de goedkeuring voorwaarden zijn

verbonden, in welk geval het eerst in werking treedt als aan deze voorwaarden is voldaan. Bij niet goedkeuring van een bindend afdeulingsbesluit door het Hoofdbestuur, of indien de afdeeling met de opgelegde voorwaarden niet accoord gaat heeft de afdeeling beroep op de Algemeene Vergadering.

Alle bindende besluiten eener afdeeling zijn, nadat ze in werking zijn getreden, van toepassing op alle leden der Maatschappij werkzaam in het gebied der afdeeling.

BIJLAGE XI.

RAPPORT „INSTITUUT MONDVERZORGSTERS”.

In de laatste jaren zijn van tijd tot tijd stemmen opgegaan die de wenschelijkheid betoogden dat ook in ons land, in navolging van hetgeen in Amerika reeds lang bestaat, het instituut van „Dental hygienists” zou worden ingevoerd.

In het laatst verschenen concept-rapport van de Commissie voor Schooltandverzorging onzer Maatschappij, hetwelk bevat eene:

„Gedetailleerde uiteenzetting van doel en werkwijze van ge-
„meentelijk schoolonderricht in mondverzorging” wordt wederom
uiting gegeven aan de overtuiging dat voor zekere onderdeelen van
de systematische schooltandverzorging het werk der „dental hygie-
nists” of „mondverzorgsters,” zooals ze hier worden genoemd, bij
uitstek nuttig, ja onmisbaar is. Naar aanleiding hiervan heeft het
H.B. aan ondergeteekenden opgedragen dit punt tot onderwerp van
gedachtenwisseling te maken en hunne bevindingen en opmerkin-
gen in een rapport vast te leggen.

Bij onze besprekingen zijn wij uitgegaan van de stelling dat de oplossing van het vraagstuk der bestrijding van het tandbederf en zijn gevolgen, bij den huidige stand der tandheekkundige wetenschap, slechts gevonden kan worden langs den weg *der systematische prophylaxe*.

Hieromtrent bestaat bij de professie, niet alleen in ons land, maar over de geheele wereld, vrijwel communis opinio.

Willen we dit begrip: systematische prophylaxe nader preciseeren dan zouden we kunnen zeggen dat het bedoelt de invoering en toepassing van die maatregelen welke beoogen om in de toekomst de gezondheid en het weerstandsvermogen van het gebit van het individu zoo hoog mogelijk op te voeren. Hieruit volgt onmiddellijk dat de aandacht in de allereerste plaats moet geconcentreerd worden op het kind zoowel vóór als na de geboorte wanneer de kiemen van temporeaire en blijvende tanden ontstaan en zich ontwikkelen.

Hierop systematisch en op eenigszins uitgebreide schaal invloed uit te oefenen zal voorshands, om redenen van practischen aard, wel buitengesloten zijn, al hebben wij het groote belang ervan bij onze verdere besprekingen niet uit het oog verloren, zooals later zal blijken.

De invoering van *schooltandverzorging* is wel gebleken de machtigste factor te zijn om op doeltreffende wijze de strijd tegen het tandbederf en zijn gevolgen aan te binden.

Het doel en de werkwijze ervan behoeven wij hier zeker niet nader uiteen te zetten en kunnen wij als bekend veronderstellen, ze zijn in het bovenbedoelde concept-rapport trouwens uitvoerig omschreven.

De taak der schooltandverzorging is dus tweeledig:

1e. paedagogisch; 2e. practisch tandheekkundig.

Oorspronkelijk was men van meening deze taak uitsluitend te moe-

ten opdragen aan den tandarts, die immers door zijne studie en opleiding geacht kon worden het beste op de hoogte te zijn van alles wat betrekking heeft op het gebit. Deze meening, die voor de hand lag zoolang men het zwaartepunt der schooltandverzorging zocht in de behandeling van carieuze defecten, onderging meer en meer wijziging toen de ervaring leerde, dat het accent vooral behoorde te vallen op de paedagogische en voorbehoedende taak.

Reeds meer dan 20 jaren geleden begon in Amerika het besef te ontwaken dat, wat deze laatste zijde der schooltandverzorging betrof, het gebruik maken van andere, vrouwelijke krachten welke eene speciale opleiding hadden ontvangen, niet alleen economischer doch ook doeltreffender was. Enkele mogelijke uitzonderingen daargelaten, ontbreekt den tandartsen het geduld, de toewijding, de paedagogische talenten om dag in dag uit, telkens weer opnieuw, de meest elementaire beginselen op mondhygiënisch gebied, zoowel theoretisch als practisch, den schoolkinderen bij te brengen. Mogen zij al aanvankelijk in deze richting iets trachten te doen, al spoedig vermindert hun ambitie niet alleen, maar ook de mogelijkheid om vol te houden waar andere eischen, meer in overeenstemming met hun aard, opleiding en arbeidslust, beslag op hen leggen.

Zoo kwam in Amerika de behoefte aan de „dental hygienists” als vanzelf voort uit het inzicht dat dit onderdeel der schooltandverzorging niet alleen op economischer wijze maar vooral op betere wijze kan worden vervuld en dat zonder haar de geheele schooltandverzorging een instituut zou blijken dat schromelijk te kort schoot in zijn voornaamste plicht. In 't begin waren het enkele particuliere tandartsen die zich belastten met de opleiding van meisjes tot dental hygienists, later namen speciaal daarvoor opgerichte scholen die taak over, terwijl de wetgever in een overgroot aantal der staten van de Unie, wetten in het leven riep waarbij de positie en bevoegdheden der dental hygienists aan vaste regels werden gebonden.

Zoo is hier dus als 't ware een nieuw beroep geschapen, waarbij de ervaring heeft bewezen, dat vele jonge meisjes er een dankbaar arbeidsveld in hebben gevonden, terwijl hare prestaties en de resultaten van haar arbeid hoogelijk worden geprezen.

Het zou ons veel te ver voeren op dit alles in te gaan. De worderings- en ontwikkelingsgeschiedenis van deze nieuwe loot aan den ouden tandheekkundigen stam zou alleen al stof genoeg opleveren voor eene vrij lijvige brochure. De rechten en plichten, de wettelijke voorschriften in de verschillende staten, de verhouding tot de scholen, de onderwijzers, de kinderen en de ouders der kinderen en ook tot de tandartsen, hare werkzaamheden, salariering, vooruitzichten, het zijn alle zaken, die hoe interessant ook, toch voor ons van secundaire beteekenis zijn. In de Amerikaansche tijdschriften is er een heele literatuur over te vinden. Gebrek aan tijd verbiedt ons ze in dit rapport in bijzonderheden te bespreken. Wij achten het beter, gezien het verschil tusschen Amerikaansche en Europeesche toestanden, het vraagstuk der mondverzorgsters te behandelen van ons Hol-

landsch standpunt uit bekeken en ons af te vragen of wij ook in ons land het creëeren van dit nieuwe beroep moeten bevorderen, welke de bezwaren zijn die er eventueel tegen in gebracht kunnen worden, of en hoe die bezwaren zouden zijn te ondervangen en op welke wijze onze Maatschappij zich in de toekomst met dit vraagstuk zou moeten bemoeien. Wij spraken daarjuist over het verschil tusschen Amerikaansche en Europeesche toestanden en nu heeft het ons wel getroffen dat, voorzoover ons bekend is, nog in geen enkel land buiten Amerika het instituut „mondverzorgsters” althans officieel bekend is. Een feit dat, in aanmerking genomen de voorliefde waarmee men in den tegenwoordigen tijd zich in zaken van socialen en economischen aard richt naar hetgeen Amerika leert, toch wel te denken geeft. In ons land schijnt onder de collega's die in nauwere aanraking zijn met de schooltandverzorging wel de meening te heerschen dat de mondverzorgster een groote aanwinst zal blijken om redenen die hierboven reeds kortelijk zijn vermeld. Aan de gemeentelijke poliklinieken te Amsterdam zijn, naar wij meenen, reeds meisjes welke aldaar hare opleiding hebben ontvangen, als mondverzorgsters werkzaam. Ook wij gelooven dat in ons land mondverzorgsters, mits; op de juiste wijze opgeleid en in haar werkkring en bevoegdheden binnen zekere grenzen gehouden, een voor de hygiëne van ons volk uiterst zegenrijk arbeidsveld zullen vinden.

Wat stellen wij ons dan voor dat haar taak zal zijn?

In de eerste plaats: paedagogisch.

Dat is dus: voorlichting en onderricht in de wijze waarop mond en tanden moeten worden gereinigd en verzorgd, bespreking van — en oefening in het tandenborstelen.

Verder: onderricht — naar gelang van den leeftijd en het bevattingvermogen der leerlingen — in de oorzaken van het ontstaan van tandbederf en de middelen ter voorkoming en bestrijding daarvan, de slechte gevogen bij nalatigheid, de beteekenis van den gezonden mond en het gave gebit in verband met de spijsvertering en de waarde ervan voor den algemeenen gezondheidstoestand, de gevolgen van slechte gewoonten als duimzuigen enz.

Doch een ander, niet minder belangrijk onderdeel zal zijn het contact met de ouders der kinderen. Ook die kunnen collectief op ouden-avonden maar vooral individueel, worden bereikt, niet alleen om ze op te wekken de dagelijksche mondverzorging der kinderen thuis te bevorderen en te controleeren, doch ook om aan hen betere begrippen bij te brengen omtrent mondhygiëne en hen van raad en voorlichting te dienen bij vragen die vanzelf naar voren zullen komen. Hier denken wij ook aan den gunstigen invloed die op deze wijze kan uitgeoefend worden op de kinderen die nog niet schoolplichtig zijn, ja ook op de nog ongebooren vrucht van moeders die in blijde verwachting verkeerden.

Naast deze paedagogische taak zal de mondverzorgster ook moeten vervullen een (wat wij maar met een groot woord zullen noemen), practisch-tandheelkundige taak.

Hieronder wordt verstaan een geregeld, tweemaal per jaar reinigen en polijsten van het gebit van ieder kind, waarbij zij dan vanzelf in de gelegenheid is te controleeren of het kind zelf behoorlijk zijne tanden en kiezen gebruikt en schoonmaakt en zoo noodig de gewenschte op- en aanmerkingen kan maken.

Zullen, naar wij veronderstellen, tegen hare paedagogiesche be-moeienissen weinig bezwaren worden geopperd, wat betreft het tweede gedeelte van haar taak kunnen wij ons begrijpen, dat de Hollandsche collega's wel geneigd zijn eenige tegenwerpingen te maken.

Immers reeds jaar en dag hebben wij in onzen strijd tegen de on-bevoegde uitoefening der tandheelkunde, dus met de technikers, onze opvatting in 't kort geformuleerd met de uitspraak: de techniker blijve met zijne handen af van den mond van den patient.

Laten wij deze scherp getrokken scheidingslijn nu niet vervallen wanneer wij zelf toestaan, ja propageeren dat andere niet-tandartsen toch zekere bewerkingen mogen verrichten in de kindermonden en zullen wij daardoor niet misschien zeer ongewenschte gevolgen te vreezen hebben.

Het wil ons voorkomen, dat voor die vrees geen reden behoeft te bestaan. Doch ter motiveering van deze, onze meening, moeten wij eerst nader omschrijven op welke wijze wij ons denken dat de mond-verzorgsters werkzaam zullen zijn.

Zooals wel blijkt uit alles wat wij tot dusver neerschreven, zal haar werkkring zich uitsluitend dienen te bepalen tot hulp bij de schooltandverzorging. Dat wil dus zeggen, dat zij arbeiden onder onmiddellijk toezicht en verantwoordelijkheid van den schooltandarts, dat zij zich slecht hebben te beperken tot eenige zeer eenvoudige manipulaties die met behulp van eenige handinstrumenten en onschuldige ingrediënten kunnen worden verricht.

Zij gebruiken geen boormachine, zij behandelen geen volwassenen, doch alleen kinderen.

Want moge deze reiniging waar het de kindermonden betreft eene manipulatie zijn die van tandheelkundig standpunt beschouwd al uiterst eenvoudig is, deskundigen weten, dat in den mond van volwassenen deze behandeling kan worden tot eene die hooge eischen stelt aan de kunde en handigheid van den tandarts.

Wij weten wel dat in Amerika ook in sommige particuliere praktijken gebruik wordt gemaakt van de diensten van mondverzorgsters, doch daartegen zouden wij ons met de meeste kracht willen verzetten.

Dat zou (de technikers-misère heeft ons dat wel geleerd) de deur wagenwijd openzetten voor misbruiken.

Wel heeft men in Amerika die mogelijkheid, ja waarschijnlijkheid van misbruiken ook zeer goed ingezien en heeft men daartegen de maatregel getroffen dat, bij wettelijke regeling, alleen aan tandartsen die daarvoor een aparte „licence” moeten hebben, wordt toege-

staan eene mondverzorgster in dienst te hebben en dat bij gebleken misbruik de „licence" zoowel van den tandarts als van de mondverzorgster kan worden ingetrokken.

Voor wettelijke bepalingen in ons land zijn wij na de opgedane ervaringen der laatste jaren, uitermate „kopschuw" geworden.

Trouwens om in dien geest als in Amerika, hier iets gedaan te krijgen zal nog wel eenige jaren duren.

Wij meenen dus dat de mondverzorgster uitsluitend beperkt moet blijven tot haar taak in de school.

Vrees dat zij zich daarnaast misschien op eigen houtje zou kunnen gaan vestigen, lijkt ons niet gegrond. Zij zou te veel kans loopen met den strafrechter in contact te komen en ook de ervaring in Amerika kan ons wat dat betreft gerust stellen.

(Zie de uitlating van Dr. Burckhard op de vergadering van de V.V.N.T.) Een andere vraag is of, wanneer haar taak tot de schooltandverzorging blijft beperkt, zonder wettelijke regeling toegelaten kan worden dat de mondverzorgsters dergelijke arbeid verrichten.

Mocht dit niet zoo zijn, dan lijkt het ons niet onmogelijk, dat wanneer bijvoorbeeld onze Maatschappij eene opleiding met examen en diploma voor mondverzorgster zou in 't leven roepen op eenvoudige wijze (in den geest van verpleegster der hospitalen) eene regeling kan worden getroffen die dat bezwaar ondervangt.

Nog eene tegenwerping, die misschien gemaakt zou kunnen worden, is: of de strijd om het bestaan voor de jonge collega's die de laatste jaren in zoo groote getale tot de professie toetreden, niet verzwaaard zal worden wanneer een, al is het dan slechts klein gedeelte der tandheekkundige taak aan niet-tandartsen wordt toevertrouwd.

Het komt ons voor dat juist het tegendeel is te verwachten.

Immers de voornaamste reden waarom de schooltandverzorging nog niet in meer plaatsen is ingevoerd, is dat de financieele lasten te hoog worden gevonden.

Kunnen deze lasten nu door minder kostbare hulpkrachten naar beneden worden gebracht dan is de waarschijnlijkheid groot, dat men er spoediger toe zal overgaan in steden, waar men er tot dusver afwijzend tegenover stond, de schooltandverzorging in te voeren, waardoor toch ook voor tandartsen een arbeidsveld wordt opengelegd dat anders zou gesloten blijven.

Waar de paedagogische bemoeiingen der mondverzorgsters toch zeker indirect ook verder zullen doordringen dan alleen bij de schoolkinderen en deze later trouwens meer het nut en de behoefte van tandheekkundige verzorging zullen inzien, zal ook daardoor de vraag naar tandheekkundige hulp vanzelf toenemen.

Summa summarum komt de commissie ad hoc tot de volgende conclusies:

1. De instelling van het instituut mondverzorgsters zal van groot nut zijn in den systematischen strijd tegen het tandbederf.

2. De taak der mondverzorgsters diene zich uitsluitend te bepalen tot het gebied der schooltandverzorging.

Die taak is tweeledig: a. onderricht en propaganda in mondverzorging, b. practisch tandheelkundig.

3. Haar practisch-tandheelkundige taak diene zich te beperken tot het reinigen en polijsten van het gebit van ieder kind.

4. De mondverzorgsters werken uitsluitend onder onmiddellijk toezicht en verantwoordelijkheid van de schooltandartsen.

5. De maatschappij v. tandheekunde neme zoo spoedig mogelijk de opleiding in studie.

6. De Maatschappij neme die maatregelen welke noodig mochten blijken om eventueele wettelijke bezwaren tegen den arbeid der mondverzorgsters te doen opheffen.

De commissie ad. hoc.

A. L. J. C. VAN HASSELT.

J. H. HADDERUS OOSTINGH.

J. J. BACKER DIRKS.

BEKNOPTENOTULEN VAN DE 59e HOOFDBESTUURS-
VERGADERING OP ZATERDAG EN ZONDAG 6 EN 7
APRIL 1929 IN HOTEL POLEN TE AMSTERDAM.

Agenda:

1. Notulen van de 56e, 57e en 58e H. B. vergadering.
2. Ingekomen stukken.
3. Ziekenfondskwestie Utrecht.
4. Bespreking tandheelkundige behandeling van de massa (inclusief ziekenfondsen) (Zie Bijlage).
5. Contract met ziekenfonds te Amersfoort.
6. Voorstel financieele regeling met onzen juridischen adviseur.
7. Huisvesting Maatschappij-bibliotheek.
8. Definitieve plaatsbepaling Algemeene Vergadering der Maatschappij.
9. Rondvraag.

Voorzitter Bakker opent met een woord van welkom aan de aanwezigen om 5¼ uur de vergadering.

Volgens presentielijst aanwezig: Bakker, Verhoeven, Visser, Parmet, Berkenbosch Berends, Meihuizen, Oddens, Backer Dirks, Oostingh, Smitt, Nord, van der Molen, van Hasselt, Margadant, Salomons, v. d. Hoorn, Groustra, Mulder, Spoorenberg, v. d. Ven en als gasten Pitsch en Paërl.

1. Notulen.

De notulen der 56e en 57e H. B. vergadering worden ongewijzigd goedgekeurd, terwijl de heeren Parmet en Berkenbosch Berends enkele wijzigingen voorstellen in de notulen der 58e H. B. vergadering, die door den secretaris in deze notulen zullen worden aangebracht, waarna ook deze worden goedgekeurd en gearresteerd.

2. Ingekomen stukken.

1. Motie van de afdeling Utrecht, luidende:
„De afdeling Utrecht der Nederl. Maatschappij t. b. d. Tandheelkunde, in vergadering bijeen op Maandag 4 Maart 1929, gehoord de bespreking naar aanleiding der bezwaren van eenige Maatschappijleden, over het besluit van het H. B. waarbij het

contract met het ziekenfondsbestuur Ziekenzorg te Utrecht werd goedgekeurd, verzoekt het H. B. geen contracten, waarin de prothese in administratie wordt gegeven aan een betreffend ziekenfonds, aan te gaan, voordat de Algemeene Ledenvergadering een algemeene leidraad en voorwaarden zal hebben vastgesteld."

2. Motie van de afdeeling Gelderland, luidende:

„De afdeeling Gelderland der Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde, in vergadering bijeen op Zaterdag 9 Maart 1929 te Arnhem, kennis genomen hebbend van wat er zich ten opzichte van het verleenen van tandheelkundige hulp in ziekenfondsen, met name „Voorzorg" en „Ziekenzorg" te Utrecht, den laatsten tijd heeft afgespeeld,

betreurt het besluit, dat het Hoofdbestuur in de buitengewone vergadering op 18 Februari l.l. te Amsterdam heeft genomen; voorziet van bovengenoemd besluit voor onze professie de meest funeste gevolgen;

dringt met klem bij Uw Hoofdbestuur aan om ten spoedigste het Dagelijksch Bestuur te verzoeken hun pogen en werken in deze richting te staken totdat de Maatschappij als geheel haar standpunt in zake tandheelkundige volksverzorging zal hebben gekozen."

Beide moties worden voor kennisgeving aangenomen, terwijl de voorzitter verklaart, dat het D. B. zich aan het verzoek in deze moties gesteld zal houden.

3. Motie van de afdeeling Gelderland luidende:

„De afdeeling Gelderland der Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde, in vergadering bijeen op Zaterdag 9 Maart 1929 te Arnhem;

kennis genomen hebbende, door middel van hunne afgevaardigden, van de houding van den voorzitter der „Maatschappij" ten opzichte van het verleenen van tandheelkundige hulp in de ziekenfondsen „Ziekenzorg" en „Voorzorg" te Utrecht;

kan in den voorzitter der „Maatschappij" niet meer het vertrouwen stellen, dat noodzakelijk is tot een goede samenwerking."

De bespreking van deze motie wordt aangehouden tot punt 3 van de agenda.

4. Een schrijven van de afgevaardigden van de Mij. in het Algem. Bestuur van het Tijdschrift v. Tandheelkunde.

Voorzitter stelt voor dit schrijven te bespreken in het D. B. met den hoofdredacteur en den beheerend redacteur van het tijdschrift. — Aldus besloten.

5. Brief v. Andel. Secretaris leest brief collega v. Andel voor, waarin deze de leden van het H. B. verzoekt op de a.s. vergadering der afd. Utrecht, waar de Utrechtsche Zfs. kwestie nader zal worden besproken, tegenwoordig te zijn.

Voorzitter vraagt of de afgevaardigde van Utrecht dit schrijven nader kan toelichten.

Mulder zegt, dat v. Andel hem had medegedeeld, dat hij het wenschelijk vond, dat ook alle afdelingen van het houden van deze vergadering mededeelingen ontvingen.

Op deze vergadering, die een voortzetting is van de vorige vergadering, waarop collega Bakker gesproken heeft, zal collega v. Andel zijn standpunt uitvoerig uiteenzetten.

Voorzitter meent, dat dit wel een zeer vreemde manier is, om het H. B. bijeen te roepen, met welke zienswijze men het eens is.

Het schrijven van collega v. Andel wordt voor kennisgeving aangenomen.

6. Stuk van de commissie van schooltandverzorging: „Gedetailleerde uiteenzetting van doel en werkwijze van gemeentelijk schoolonderricht in mondverzorging.”

Voorzitter: In dit stuk wordt gesproken over het instituut der mondverzorgsters. Collèga v. Andel komt dank toe voor dit verdienstelijk stuk, doch over de mondverzorgsters is het laatste woord nog niet gesproken. Daarover bestaat in de Maatschappij nog geen communis opinio.

Van Hasselt: Collèga v. Andel heeft dit stuk ter beoordeeling aan verschillende collega's toegezonden, met verzoek daarover hun meening uit te spreken. Dit stuk is zeker waard nader bekeken te worden. Kan een commissie uit het H. B. de verschillende punten niet nader bekijken en daarover een rapport uitbrengen?

Voorzitter: Ik heb er geen bezwaar tegen een commissie ad hoc te benoemen, die vooral het vraagstuk der mondverzorgsters van alle zijden zal bekijken en daarover spoedig een rapport zal uitbrengen aan het H. B. — Het wil mij echter voorkomen, dat collega v. Andel niet het recht had een stuk, dat nog niet door de Maatschappij is aanvaard, bij het request van de Arnhemsche Tandheelkundige Vereeniging aan den Gemeenteraad van Arnhem te voegen.

Nord: Dan is de Commissie v. Schooltandverzorging zijn bevoegdheid te buiten gegaan. Zij is slechts adviescommissie van het H. B. en mag zich niet zonder opdracht of voorkennis van het H. B. tot een officieel college wenden.

Berkenbosch Berends: In het request aan den Arnhemschen Raad is niet gesproken van een officieel stuk van de Maatschappij.

Voorzitter: Collega v. Andel heeft dit stuk gemaakt als lid van de Commissie voor Schooltandverzorging en mag dit stuk niet als particulier gebruiken. Ik vind het niet juist, dat de Arnhemsche Tandheelkundige Vereeniging, wetende, dat volgens de Statuten der Mij. de afdeeling Gelderland niet kan requestreeren bij den Raad, dit toch gedaan heeft zonder het Hoofdbestuur hierin vooraf te kennen.

Berkenbosch Berends: Wij lazen Donderdags in de courant, dat te Arnhem een schooltandartsendienst zou worden ingesteld, waarover Maandags daarop de Gemeenteraad zich zou uitspreken. Wij hebben toen aan den Raad verzocht de behandeling aan te houden, hetgeen geschied is. — Daarna hebben wij collega v. Andel om advies gevraagd en deze heeft ons dit stuk ter hand gesteld en het request opgemaakt.

Voorzitter: Collega v. Andel heeft op mijn verzoek de ontwerpvoordracht ter inzage ontvangen en heeft zonder het D. B. erin te kennen een request samengesteld. Deze gang van zaken lijkt mij niet juist.

Berkenbosch Berends: Is het waar, dat door het H. B. of D. B. geconfereerd is met den wethouder te Arnhem?

Voorzitter: De directeur van den Geneeskundigen Dienst te Arnhem heeft inlichtingen gevraagd aan den voorzitter der Mij. en deze heeft hem de rapporten I en II der Commissie voor Schooltandverzorging toegezonden. — Het D. B. heeft later zijn adhaesie betuigd aan de ontwerpvoordracht.

Berkenbosch Berends: Dan ligt de fout toch bij den voorzitter die de Arnhemsche collega's niet even heeft ingelicht wat er gaande was.

Voorzitter: Ik ontken een fout gemaakt te hebben. Ik heb een hoofdambtenaar van de Gemeente op zijn verzoek een technisch advies gegeven en hem stukken ter hand gesteld, die door de Maatschappij waren goedgekeurd. De eerste onjuistheid is, dat collega v. Andel als functionaris van de Maatschappij de Arnhemsche vereeniging heeft geadviseerd, de tweede dat hij een niet-goedgekeurd stuk aan den Arnhemschen Raad heeft gezonden, de derde, dat de Arnhemsche Tandheelkundige Vereeniging heeft gerequestreerd zonder voorkennis van het D. B.

Ik stel voor aan collega v. Andel de dank te betuigen voor het ingezonden stuk, doch hem te verzoeken het instituut mondverzorg-

sters niet meer naar buiten te propageeren voordat de Maatschappij zich hierover zal hebben uitgesproken.

Verder een commissie ad hoc te benoemen om het vraagstuk mondverzorgsters nader te bestudeeren en daarover op de volgende H. B. vergadering prae-advies uit te brengen.

Deze voorstellen worden aangenomen en in de commissie worden benoemd v. Hasselt, als voorzitter, Backer Dirks en Oostigh, die allen hun benoeming aanvaardden.

Het request door de Arnhemsche Tandheekkundige Vereeniging aan den Raad verzonden wordt voor kennisgeving aangenomen.

3. Ziekenfondskwestie Utrecht.

Deze aangelegenheid wordt nogmaals zeer uitvoerig besproken. Ten slotte stelt *Margadant* de volgende motie voor:

„Het H.B. in zijn vergadering van 6 April 1929 te Amsterdam bijeen, gehoord de discussies in verband met de Utrechtsche ziekenfondskwestie, spreekt zijn vertrouwen uit in het beleid van den voorzitter en het D.B. en gaat over tot de orde van den dag.”

Deze motie wordt met alle stemmen vóór en 2 stemmen blanco (van de afgevaardigden van Gelderland) aangenomen, waarbij het D.B. zich van stemming onthield.

De voorzitter zegt, dat punt 4 der agenda op Zondagochtend zal worden behandeld en stelt thans aan de orde punt 5.

5. Contract met Ziekenfonds te Amersfoort.

De Secretaris leest de voorwaarden van het contract te Amersfoort voor. Het honorarium der tandartsen zal bruto f 4 per uur bedragen. Waar dit nog lager is dan het honorarium in het contract met Ziekenzorg heeft het D. B. bezwaar gemaakt dit contract goed te keuren. Het ziekenfonds stelt slechts 52 cts. per lid per jaar beschikbaar, dit is slechts 34 cts. per ziel per jaar.

Algemeen oordeelt men dit bedrag veel te laag.

Nadat collega Meihuizen nog enkele nadere toelichtingen heeft gegeven wordt besloten dit contract niet goed te keuren en aan de Amersfoortsche collega's te verzoeken te trachten betere voorwaarden te verkrijgen.

6. Voorstel financieele regeling juridisch adviseur.

De Secretaris leest de voorwaarden voor, die het D. B. aan Mr. Nord Thomson heeft voorgesteld en die door hem zijn aanvaard.

De vergadering gaat hiermede accoord.

Aan de Algemeene Vergadering zal worden voorgesteld, om van de collega's, die van het incassobureau gebruik wenschen te maken. een jaarlijksche contributie te heffen.

7. Huisvesting Bibliotheek.

Secretaris deelt mede, dat hij met collega Kattenburg een bespreking heeft gehad met den bibliothecaris van de Amsterdamsche Universiteits-bibliotheek.

Als eerste eisch werd gesteld, dat de bibliotheek voor den tijd van 30 jaar in bruikleen moet worden afgestaan. Daartegen heeft de vergadering ernstige bezwaren. Bovendien blijkt dat het onderhoud van de bibliotheek belangrijke uitgaven met zich zal brengen, die de Maatschappij moet bekostigen.

Voorzitter zegt van meening te zijn, dat een dergelijke bibliotheek, wanneer hij behoorlijk moet worden aangevuld en bijgehouden, veel geld zal kosten, wat de draagkracht der Mij-kas te boven zal blijken te gaan.

Visser vraagt of het niet mogelijk zou zijn een portefeuille-systeem te organiseeren van de belangrijkste tijdschriften. Hij verklaart zich bereid de bibliotheek te huisvesten in zijn praktijkhuis Keizersgracht als hij voor de administratie, tegen een betrekkelijk matige vergoeding, iemand kan aanstellen.

Voorzitter stelt voor, dat collega Visser zich in verbinding zal stellen met collega Kattenburg om tot een oplossing te komen.

De vergadering gaat hiermede accoord.

8. Plaatsbepaling algemeene vergadering der Maatschappij.

Door enkele leden wordt bezwaar gemaakt tegen Haarlem, omdat daar geen goede vergaderzaal beschikbaar zou zijn.

Besloten wordt de vergadering dan in Zandvoort te houden. De secretaris zal daarover nader overleg plegen met het bestuur van de afdeling Noord-Holland.

De Voorzitter schorst om 11.30 de vergadering en zegt dat Zondagochtend om 10 uur de besprekingen zullen worden voortgezet.

De Voorzitter heropent Zondagochtend om 10.10 de vergadering en stelt aan de orde punt 4 van de agenda n.l.:

4. De tandheelkundige behandeling van niet particuliere patiënten.

Volgens presentielijst zijn aanwezig: Bakker, Salomons, van Hasselt, Groustra, Smitt, Meihuizen, Oddens, Berkenbosch Berends, Oostingh, Spoorenberg, Parmet, v. d. Molen, Backer Dirks en als gasten Pitsch en Paërl.

De Voorzitter brengt in herinnering, dat op de vorige H. B. vergadering de door de commissie-Visser, van Andel, Pitsch samengestelde leidraad is aanvaard. Het D. B. heeft aan de hand hiervan

een exposé samengesteld, dat in groote lijnen, na bespreking in de afdeelingen aan de Algemeene Vergadering ter goedkeuring zal worden voorgelegd.

Vervolgens leest hij de punten van het exposé voor en brengt die in discussie.

Met punten 1, 2 en 3 gaat de vergadering accoord.

Bij punt 4 vraagt P a r m e t of niet de voorlichting der zfs. leden vooraf behoort te gaan.

V o o r z i t t e r: Inderdaad is voorafgaande voorlichting gewenscht voor de zfs. leden, doch dit punt slaat niet alleen op die groep, maar ook op het schoolkind en de groep gelegen tusschen ziekenfonds en de particuliere praktijk. Na nadere toelichting door den voorzitter gaat de vergadering met de punten 5 tot en met 14 accoord.

Bij punt 15 vraagt collega Smitt of het niet de bedoeling is dat begonnen wordt met voorlichting.

V o o r z i t t e r: Dat is meer een kwestie van practische uitvoering en komt later ter sprake.

Bij de punten 16 en 17 zet de V o o r z i t t e r uitvoerig de indeeling op sociaal-economische en biologische gronden uiteen, zooals in bijlage I is aangegeven.

Met de punten 18 tot en met 20 gaat men accoord.

Bij punt 21 vraagt Berkenbosch Berends, of het wel juist is de groep B A G, dit zijn de onvermogens, buiten beschouwing te laten. — De hulp die die menschen van gemeentewege krijgen is in Arnhem bijv. allertreurigst.

P a r m e t meent dat deze hulp door de collega's gratis moest worden verstrekt.

Berkenbosch Berends vindt dit niet juist, die zorg is de taak van de overheid en moet niet gratis gegeven worden.

V o o r z i t t e r: Deze hulp is op het oogmerk door de Maatschappij niet te organiseren, althans moet daar niet mee begonnen worden.

Bij de punten 22 en 23 zet de V o o r z i t t e r uitvoerig uiteen, dat de groep ABDC, dit zijn de leden der ziekenfondsen, te groot is om met succes te kunnen worden geholpen, wat het slechte resultaat, dat in al die jaren is bereikt, volkomen verklaart.

De punten 24, 25 en 26 worden ongewijzigd aanvaard.

De S e c r e t a r i s leest gewijzigd punt 27 voor, luidende: „Eerst als deze hulp voor de vakken 7, 8, 9 en 12 van bijlage I werkelijkheid is geworden, zal men hulp (B) aan de volwassenen der andere groepen kunnen brengen.”

Met de punten 28, 29 en 30 gaat men accoord, terwijl bij punt 31

en 32 wordt opgemerkt, dat voor het platteland en de kleine steden bepaalde maatregelen noodig zullen blijken te zijn.

Punt 33 wordt aanvaard, terwijl uit 34 punt d wordt geschrapt.

Berkenbosch Berends vraagt wat in C onder contrôle der Maatschappij wordt verstaan.

Voorzitter: Wanneer de Maatschappij de hulp garandeert moet er contrôle zijn zoowel over de hulp als over de geldmiddelen.

Punt 35 wordt als volgt gewijzigd:

„De meest geschikte vorm hiertoe bieden klinieken, zoo mogelijk eigendom der Mij. of onder haar technisch beheer. Verschillende systemen zijn mogelijk, varierend naar locale omstandigheden en beschikbare krachten.”

Aan punt 36 wordt achter „arbeidsloon” toegevoegd: „vast minimum honorarium + prestatie-toeslag.”

Bij punt 37 licht de Voorzitter toe, dat de prothese geen bron van inkomsten mag vormen, doch tegen kostprijs zal moeten worden geleverd.

Berkenbosch Berends vraagt of we hierdoor geen groote concurrentie scheppen met de particuliere praktijk.

Par met vindt het niet juist, dat er onderscheid gemaakt wordt tusschen conserveerende en prothetische hulp. De honoreering behoort voor alle hulp gelijksoortig te zijn.

Met de punten 37 tot en met 41 gaat men accoord, alleen wordt uit punt 40 het laatste lid geschrapt.

Bij punt 42 vraagt Berkenbosch Berends of deze klinieken zullen staan onder een éénhoofdige leiding.

Voorzitter: Een- of meerhoofdige leiding zal afhangen van de locale omstandigheden en de aan de kliniek verbonden collega's.

Bij punt 43 vraagt Backer Dirks of de oprichting van dergelijke Mij.-klinieken het meest urgent is op plaatsen waar reeds klinieken van andere corporaties bestaan of daar waar op dit gebied niets bestaat.

Berkenbosch Berends vraagt of de Mij. kan voorkomen, dat collega's particulier een kliniek stichten. Zouden wij niet goed doen te spreken van afdelingsklinieken?

Voorzitter: Wij kunnen er tusschen haakjes het woord afdeling bij zetten, doch imperatief kan dit niet gesteld worden.

Het slot van punt 43 zal dus luiden: „door het oprichten van (afdelings-) klinieken in eigen beheer”.

Bij de punten 46, 47 en 48 zegt de Voorzitter, dat wij het contract met de ziekenfondsen niet kunnen verbreken. — Wij zullen echter bij het sluiten van nieuwe contracten strenger moeten zijn en ons houden aan de door de Algemeene Vergadering vast te stellen minimum voorwaarden.

Bij vernieuwing van oude contracten zullen wij moeten trachten verbetering in de te verstrekken hulp te brengen.

Paërl: Er zijn bij het ziekenfondsvraagstuk twee voorname punten en wel 1e. de ethische belangen van de tandheekunde en 2e de persoonlijke, stoffelijke belangen van de tandartsen.

Voor de eerste kan en moet de Maatschappij zorgen, maar voor de behartiging der persoonlijke belangen komt het mij wenschelijk voor, dat er gesticht wordt een landelijke Vereeniging van ziekenfondstandartsen, die in eerste instantie de onderhandelingen met de ziekenfondsen voert en verder de persoonlijke belangen der tandartsen tegenover de fondsen, zoowel als tegenover de Maatschappij behartigt.

Hij vraagt of het D. B. bereid is dit punt nader te overwegen en daarover een prae-advies uit te brengen.

Voorzitter: Het denkbeeld van collega-Paërl is niet nieuw en daarover is al reeds met een enkel woord in het D. B. gesproken.

Het D. B. zal dit punt gaarne nogmaals ernstig overwegen en er nader op terug komen.

De bedoeling is, dat dit exposé op de a.s. afdelingsvergaderingen in groote lijnen zal worden besproken, waarbij de H. B.-afgevaardigden aan de hand van dit exposé volledige inlichtingen zullen kunnen verschaffen. — Het D. B. zal dan de eventueel door de afdelingen voorgestelde wijzigingen nader bestudeeren en zoo noodig op een volgende H. B. vergadering ter sprake brengen.

Dit geheele vraagstuk zal dan op de a.s. Algemeene Vergadering der Maatschappij behandeld worden en zullen daarop ook de minimum voorwaarden voor het sluiten van nieuwe ziekenfondscontracten moeten worden bepaald.

Backer Dirks meent, dat bij het vaststellen der minimum voorwaarden men zich zooveel mogelijk zal moeten beperken tot de tandheekkundige eischen en zich zoo min mogelijk met de financieele voorwaarden zal moeten bemoeien.

Smitt: Hoe staan we thans tegenover het Bindend Besluit?

Voorzitter: Tot nu toe heeft het Hoofdbestuur de boetebepaling, die volgens vele zeer onsympathiek is, nog niet durven toepassen. — Als er eenmaal een Vereeniging van Ziekenfondstandartsen

is zouden wij misschien kunnen overwegen het Bindend Besluit op te heffen, doch niet eerder.

9. Rondvraag.

Bij de rondvraag vraagt Berkenbosch Berends of het niet wenschelijk is in het Jaarboekje een lijst op te nemen van de Inspecteurs voor de Volksgezondheid.

Voorzitter zegt dat men aan het stadhuis, waar men toch moet zijn om zijn diploma te laten viseeren, daarover kan worden ingelicht.

Backer Dirks vraagt of er ook reeds een contract bestaat voor het verleenen van tandheelkundige hulp aan een ziekenhuis.

Secretaris verwijst hem naar collega Roozendaal te Santpoort, die een overeenkomst heeft met het Provinciaal Ziekenhuis aldaar.

Niets meer aan de orde zijnde, spreekt de Voorzitter zijn voldoening uit over de aangename wijze waarop deze vergadering is verlopen en sluit de vergadering om 12½ uur onder dankzegging aan de aanwezigen voor hun tegenwoordigheid.

J. A. SALOMONS,
Secretaris.

Amsterdam, April 1929.